Pedagogisch beleidsplan
Vrije Kids

Augustus 2026

Inhoudsopgave

Inleiding 3
Hoofdstuk 1: wij zijn vrije kids 5
1.1 Vrije kids 5
1.2 Visie 5
Hoofdstuk 2: Verantwoorde kinderopvang 6
2.2 Het bevorderen van persoonlijke competenties 10
2.2.1 Motorische en zintuigelijke ontwikkeling 10
2.2.2 Cognitieve ontwikkeling 12
2.2.3 Taal en communicatieve ontwikkeling 13
2.2.4 Expressieve en beeldende ontwikkeling 14
2.3 Het bevorderen van sociale competenties 15
2.4 Overdracht van normen en waarden 17
2.5 Een fijne ruimte 19
Hoofdstuk 3: Doorgaande ontwikkellijn 20
3.1 Volgen van de ontwikkeling 20
3.2 Zorgen rondom de ontwikkeling 20
3.3 Doorlopende ontwikkellijn 21
Hoofdstuk 4: Mentoren 21
Hoofdstuk 5: Structuur en voorspelbaarheid 23
5.1 Positief grenzen stellen 23
5.2 Rituelen 24
5.3 Indeling en inrichting van de ruimtes 24
5.3.1 Inrichting groepsruimte 24
5.3.2 Inrichting slaapruimte en slaapbeleid 25
5.4 Stamgroepen 26
5.5 Verlaten van de stamgroep 26
5.6 Overzicht van de groepen 28
5.6.1 Werkwijze verticale groep 28
5.7 Dagritme 28
Hoofdstuk 6: Groepsindeling 29
6.1 Beroepskracht-kindratio 29
6.2 Vaste gezichten 32

6.3 Achterwacht 34
Hoofdstuk 7: Openingstijden, extra dagen en sluitdagen 35
7.1 Openingstijden 35
7.2 Extra dagen 35
7.3 Ruildagen 35
Hoofdstuk 8: Wennen 36
8.1 Nieuw op de locatie 36
8.2 Interne wenafspraken 37
Hoofdstuk 9: Personeel en ondersteuning andere volwassenen 38
9.1 Pedagogisch medewerkers 38
9.2 Leidinggevende 38
9.3 Pedagogisch beleidsmedewerker en coach 38
Hoofdstuk 10: Taken van beroepskrachten in opleiding, stagiaires en vrijwilligers 39
Hoofdstuk 11: Oudercontacten en ouderrechten 41
11.1 Informatie en contact 41
11.2 Oudercommissie 42
Hoofdstuk 12: Kwaliteitsontwikkeling binnen vrije kids 42
12.1 Beleid veiligheid en gezondheid 43
12.2 Ontwikkeling van het team 43
12.3 Inspectie wet kinderopvang 44
12.4 Klachten 44
12.5 Beleidscyclus 44
Bijlage 1 Procesbeschrijving ‘de start van nieuw gezin bij vrije kids’ 45
Bijlage 2 Ontwikkeling kinderen 0-1 jaar 42

Inleiding

Van je passie je werk maken, een droom voor velen. Deze houder, eigenaar van kinderopvang Vrije Kids, heeft van deze droom werkelijkheid kunnen maken. De komst van mijn dochter versterkte het besef dat een kindje het mooiste cadeau is wat je kunt krijgen en tegelijkertijd ook het meest fragiele. Als papa en mama laten wij onze kinderen dan ook niet zomaar ergens achter, maar gunnen onze kinderen juist de beste omgeving, met de beste verzorging van hoge kwaliteit. De houder wil alle papa's, mama's en kinderen deze veilige, vertrouwde omgeving met de beste kwalitatieve zorg en aandacht voor het kind geven en zijn daarom hun eigen kinderdagverblijf gestart: Vrije Kids.

De naam van ons kinderdagverblijf zegt het al: vrijheid. Wij bieden kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar naast kwalitatieve verzorging ook vrijheid van ontwikkelingskansen aan binnen een veilige, vertrouwde en huiselijke sfeer. Vrije Kids stimuleert de kinderen om zelfstandig uit te proberen en te ontdekken en biedt hulp wanneer zij dit nodig hebben. Vanuit het gezegde "Zo vrij als een vogel" zijn kinderen vrij om hun eigen ontdekkingspad te volgen.

In dit pedagogisch beleidsplan wordt uitgebreid beschreven op welke manier wij kinderen zien, wat wij hen mee willen geven, hoe wij met hen communiceren en hoe wij hen begeleiden om zich te ontwikkelen tot een eigen individu. Daarnaast zijn de randvoorwaarden die worden gesteld aan opvang van kinderen binnen de kinderopvang beschreven. Wij spreken in dit pedagogisch beleidsplan over papa's en mama's, hiermee duiden wij op papa's en mama's en verzorgers van de kinderen die bij ons de opvang bezoeken. De pedagogisch medewerkers noemen wij juffies.

Bij kinderopvang Vrije Kids is de voertaal Nederlands, dit betekent dat met alle kinderen Nederlands wordt gesproken, maar ook tussen de medewerkers onderling. Mocht er sprake zijn van taalbarrière met de papa's en mama's, dan kan de juffie de overdracht in het Engels geven. Wij proberen dit zoveel mogelijk te voorkomen. Echter vinden wij het van groot belang dat de papa's en mama's een goede overdracht krijgen waarbij zij daadwerkelijk de informatie die zij verkrijgen begrijpen.

Mocht u na het lezen van dit pedagogisch beleidsplan vragen, suggesties of opmerkingen hebben, dan bent u van harte welkom om deze te bespreken bij ons op locatie of te mailen naar Vrije Kids. Wij achten het van groot belang dat alle papa's en mama's hun kinderen met een goed gevoel kunnen achterlaten in een veilige, vertrouwde en huiselijke sfeer. Zo bieden wij gezamenlijk de beste en meest liefdevolle verzorging en opvoeding aan onze kinderen.

Wij wensen u heel veel leesplezier.
Met hartelijke groet,
Het team van kinderopvang Vrije Kids

Hoofdstuk 1: Wij zijn Vrije Kids

1.1 Vrije Kids

Vrijheid staat bij velen in de levensvisie hoog op het lijstje en vormt ook de basis van waaruit wij kinderen benaderen. Vrijheid komt bij Vrije Kids op allerlei verschillende manieren naar voren: de ruimte en inrichting, de manier waarop kinderen benaderd worden, de manier waarop activiteiten worden aangeboden en in de omgang met de papa's en mama's. Kinderopvang Vrije Kids ziet ieder kind als een uniek individu die een eigen ontwikkeling doormaakt. Wij laten kinderen vrij om hun eigen ontwikkelingspad te volgen, door hen zoveel mogelijk zelfstandig te laten ontdekken. Op deze manier ontwikkelen kinderen zich op hun eigen manier en op hun eigen tempo tot een sociale wereldburger. Wij willen de kinderen op laten groeien als wereldburgers die zichzelf mogen zijn in contact met anderen. Zo werken wij aan een samenleving waarin mensen zonder oordeel in verbinding zijn met elkaar.

Binnen het vormen van onze visie zijn wij geïnspireerd geraakt door Reggio Emilia, het gedachtegoed van de Italiaanse filosoof Loris Malaguzzi. Reggio omschrijft dat kinderen zich uiten door middel van honderd talen (dans, muziek, tekenen, kleien, beweging of geluid, schrijven en spreken) en door middel van al deze talen de wereld onderzoeken. Een bekende uitspraak van Loris Malaguzzi is: *"Een kind heeft honderd talen, maar de school en de samenleving stelen er negenennegentig van".* Vrije Kids wil kinderen juist deze negenennegentig talen weer teruggeven, door hen zo vrij als een vogel hun eigen ontwikkeling te laten doorlopen. Dit proberen wij te doen door naar alle manieren waarop een kind zich uitdrukt te kijken en te luisteren.

Kinderen leren door middel van drie pedagogen: elkaar, volwassenen om hen heen (juffies, papa's en mama's) en de omgeving. Door het bieden van een uitdagende omgeving en door kinderen te stimuleren in hun creativiteit en zelfstandigheid, krijgen kinderen de kans om zich door middel van al deze honderden manieren en talen te uiten en zich te ontwikkelen.

1.2 Visie

"Vrije Kids draait om vrijheid, het mogen zijn wie je bent en je op je eigen manier ontwikkelen. Wij geven kinderen dan ook de kans om hun eigen ontwikkelingspad te volgen op weg naar een echte wereldburger die in verbinding staat met de mensen om zich heen"

Hoofdstuk 2: Verantwoorde kinderopvang

Wij bieden dagopvang voor kinderen van 0 jaar tot de leeftijd waarop zij naar het basisonderwijs gaan. Tijdens de opvang stimuleren we de competenties van de kinderen. Onder 'competentie' verstaan we een geheel van motivatie en houding, kennis en inzicht en vaardigheden.
Wij benaderen de kinderen op een holistische manier. Dit wil zeggen dat de competenties niet los maar juist als één geheel zien. Voelen, ervaren, leren, spelen, praten, samen dingen doen, fantasie, denken gaan bij kinderen samen.
Voorbeeld: Door de morele competenties wacht een kind aan tafel met eten tot er 'smakelijk eten' wordt gezegd. Vervolgens gebruikt het zijn/haar lepel waar motorische competenties voor nodig zijn. Het kind blaast goed, want de cognitieve competenties vertellen het kind dat eten heet kan zijn.

2.1 Het bieden van emotionele veiligheid aan kinderen in een veilige en gezonde omgeving

Emotionele veiligheid gaat over het gevoel er te mogen zijn. Kinderen leren dat zij kunnen vertrouwen op anderen en gaan zo relaties aan met anderen. De juffies stimuleren de volgende competenties bij de kinderen:

- Vertrouwen in de juffies. Het kind kan steun zoeken en zich laten troosten, bijvoorbeeld bij het brengen. Bij het spelen gebruikt het kind de juffie als veilig baken en zoekt nabijheid of oogcontact.
- Bewustwording van zichzelf en grenzen durven aangeven. Het kind durft het bijvoorbeeld aan te geven als het iets niet lust. Durft iets te ondernemen. En durft het te laten merken als hij of zij een aanraking niet fijn vindt bij het verzorgen.
- Vertrouwen op eigen kracht en vermogen. Het kind leert door vallen en opstaan en is niet snel ontmoedigd. Het kind wil zelf problemen oplossen en onderzoekt zijn of haar omgeving.
- Peuters worden zich bewust van hun eigen identiteit, sekse, leeftijd en persoonlijke kenmerken.
- Kinderen hebben een positief gevoel over hun eigen lijf en de omgang met anderen. Het kind geniet van knuffels van de juffies, eet met smaak, geniet van bewegen en nieuwe vaardigheden.

Om bovenstaande concreet te maken hanteren wij de volgende afspraken:

Communicatieve houding van de juffies ten opzichte van de kinderen.

- Ieder kind wordt individueel begroet bij binnenkomst; de juffies doen dit op een persoonlijke manier.
- De vaste juffies dragen er zorg voor dat zij ieder kind in de groep kennen. Denk hierbij aan het kennen van de naam en het weten van persoonlijke

bijzonderheden (bijvoorbeeld karakter, slaapritueel, allergieën). In het contact met het kind wordt deze kennis gebruikt.

- De juffies hebben korte gesprekjes met kinderen waarbij zowel de juffie als het kind bijdragen aan de voortgang en inhoud van het gesprek (dialoog). Er is verbaal én non-verbaal contact.

❖

De juffies verwoorden, als de situatie er om vraagt, hun gedrag. Ze geven woorden aan wat ze doen of gaan doen. Hierbij stemmen ze de taal (zinsbouw, woordkeuze) af op de ontwikkeling van het taal- en ontwikkelingsniveau van het kind.

- De juffies hebben een sensitieve werkhouding in situaties die vragen om of horen bij lichamelijk contact (troosten, op schoot nemen, aanhalen). Bij iedere vorm van fysieke intimiteit laat de juffie zich leiden door de reactie van het kind.
- Tijdens het moment van vertrek nemen de juffies van ieder kind afzonderlijk afscheid met een persoonlijke opmerking of groet. Als het in de situatie mogelijk en wenselijk is, gebruikt de juffie het vertrekmoment om samen met een kind terug te kijken op positieve en negatieve gebeurtenissen van de dag.
- De juffies nemen afscheid van de groep als zij zelf vertrekken.
- De juffies reageren op signalen van de baby door zelf ook geluidjes te maken, aan te raken en/of emoties te laten zien. Zij lokken dit contact ook uit bij baby's.
- Tijdens contact-/verzorgingsmomenten zijn de juffies met hun aandacht gericht op het kind. Tenzij de juffie haar aandacht op een ander kind moet richten omdat anders de veiligheid in het geding komt. Handelingen sluiten aan op de interactie met het kind.
- De juffies doen hun best om te weten wat kinderen aankunnen, leuk vinden, enthousiast maakt en doen hun best om daarop aan te sluiten in hun contact. Er is aandacht voor het individueel tempo en vermogen van de kinderen.
- De juffies doen hun best om op een zo goed mogelijke wijze aan te sluiten op het bioritme van individuele baby's. Hierbij is de informatie vanuit de papa's en mama's belangrijk. Er is over iedere baby informatie bekend bij de juffies.
- Binnen de groepsroutine houden de juffies rekening met de eigenheid van ieder kind en zijn thuisgewoontes (knuffel, muziekje, drinktempo en/of favoriet speeltje).

De juffies hebben een vertrouwde relatie met de kinderen

- De juffies laten merken dat ze de kinderen accepteren zoals ze zijn; ze geven complimentjes, maken grapjes, knuffelen, hebben oogcontact en treden bemoedigend op als een kind dat nodig heeft.
- De juffies reageren zo veel als mogelijk op een warme en ondersteunende manier op kinderen. Zij gaan op een ongedwongen manier om met de kinderen. De juffies sluiten zo veel als mogelijk op een passende wijze aan op de interesses en emoties die individuele kinderen laten zien.
- De juffies staan, zo veel als mogelijk in de situatie, open om kinderen hulp of steun te bieden wanneer dit nodig is.
- De juffies doen hun best om op eigen initiatief en passende wijze steun te bieden aan kinderen die vanwege fysieke, sociale of gedragsmatige beperkingen extra kwetsbaar zijn.

-
- De juffies wisselen rust en actie op een gepaste manier af voor iedere kind, waarbij zij steeds met het kind in contact blijven c.q. het kind in het zicht houden.

Er wordt gestreefd naar een ontspannen, open sfeer op de groep

- Er is een dagschema in een herkenbare en vertrouwde volgorde, waardoor deze voorspelbaar is voor de kinderen (zie hoofdstuk 5.7).
  Er wordt gestreefd naar een aangename sfeer in de groep. Hierin is er ruimte voor de kinderen om hun emoties te laten zien. Zowel emoties als blij, tevreden, nieuwsgierig en enthousiasme, als boosheid, verdriet of angst.
- De juffies bieden kinderen, als dit binnen de situatie gewenst is, ruimte om te reageren op elkaars emoties.
- De juffies benoemen emoties
- De juffies voeren groepssfeer bevorderende activiteiten uit zoals groepsgesprekken in de kring, voorlezen en gezamenlijke spellen spelen.
- Wanneer dit nodig is stellen de juffies op positieve wijze grenzen aan het gedrag van kinderen zodat de (emotionele) veiligheid van alle kinderen gewaarborgd blijft.

Kinderen hebben vaste juffies en bekende leeftijdsgenootjes om zich heen.

- Kinderen, die niet binnen de uitzonderingspositie vallen, hebben op hun opvangdag (een aantal) vaste/vertrouwde andere kinderen en juffies in de groep. Hier gelden een aantal uitzonderingen op, dit leest u in hoofdstuk 6.2.
- Er wordt gestreefd naar de inzet van vaste invalkrachten bij afwezigheid van de vaste juffies.

Er is informatieoverdracht en uitwisseling tussen de papa's en mama's en de juffies

- De juffies verwelkomen zowel de papa's en mama's als het kind op persoonlijke wijze.
- De juffies nemen (desgewenst) actief informatie in ontvangst bij het brengen, en dragen actief informatie over bij het ophalen. De papa's en mama's krijgen antwoord op hun vragen. De papa's en mama's worden zoveel mogelijk door één van de vaste juffies die op de groep werkzaam zijn aangesproken.
- Gesprekken over de ontwikkeling en het welzijn van het kind vinden plaats tussen de mentor en de papa's en mama's. Het gaat hierbij om de ontwikkeling en het welzijn op de groep bij kinderopvang Vrije Kids én thuis. Er wordt gestreefd naar een ontwikkelingslijn tussen thuis en het kinderdagverblijf doormiddel van afstemming en het geven van informatie aan elkaar.
- Als de mentor niet aanwezig is (bijvoorbeeld door ziekte) en het verzetten van de afspraak niet in het belang van het kind is, kan een andere juffie het gesprek overnemen na overleg met de papa's en mama's.

- De juffies spreken de papa's en mama's actief aan over de actuele (fysieke) situatie van de baby: tandjes, slaappatroon, poept niet, luieruitslag, e.d. Zij bieden informatie en vragen papa's en mama's ook om tips en advies.
- Naar behoefte kan er een informatieavond voor papa's en mama's rondom de verzorging, opvoeding en/of het bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen vanuit kinderopvang Vrije Kids worden georganiseerd.
- Er wordt gewerkt met een ouderapp waarin papa's en mama's info en foto's terug kunnen zien

De juffies zetten zich actief in voor een fysiek en emotioneel veilig gevoel bij de kinderen.

De juffies bieden aandacht en zorg aan de fysieke en emotionele ontwikkelingsomgeving van het kind door te werken volgens de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

- De juffies bieden aandacht en zorg aan de een fysieke ontwikkelingsomgeving van het kind door uitvoering te geven aan de inhoud van het gezondheids- en veiligheidsplan.
- De juffies bieden voldoende voedsel en drinken volgens het voedselbeleid zodat het kind zich fysiek kan ontwikkelen.

Kinderopvang Vrije Kids zorgt voor een gezonde veilige omgeving. Hier leest u meer over in ons Veiligheid en Gezondheid beleid.

2.2 Het bevorderen van persoonlijke competenties

2.2.1 Motorische en zintuigelijke ontwikkeling

Jonge kinderen hebben een aangeboren drang om dingen zelf te doen. Een veel gehoorde zin vanuit peuters is dan ook: "Ik kan het zelf".
Het zelf doen is in eerste instantie in de nabijheid van de papa's en mama's en de juffies. Denk bijvoorbeeld aan zich omdraaien. Maar hoe meer vertrouwen het kind krijgt hoe verder weg het durft. Voorbeelden zijn kruipen, los leren lopen, glijden, fietsen, zelf eten en drinken. Zelf dingen doen zorgt voor zelfvertrouwen en zelfredzaamheid.

Competenties op dit gebied zijn:

- Grof motorische vaardigheden, zoals kruipen, lopen, rennen, springen, glijden, schommelen, dansen.
- Evenwicht bewaren, zoals bij los zitten, lopen, zich omdraaien, kopjeduikelen, over een lijn lopen.

❖

- ❖ Fijn motorische vaardigheden bij het eten, aan- en uitkleden en spelen met fijner materiaal zoals blokjes, insteekblokken, papier, verf, puzzels.
- ❖ Bewegen op muziek en maken van ritmische bewegingen.
- ❖ Plezier in bewegen, gevaar onderkennen bijvoorbeeld bij het glijden of klimmen.
- ❖ Plezier in zintuiglijke ervaringen als voelen, ruiken, horen, proeven, zien. Bijvoorbeeld tijdens bakken of spelen met zand.
- ❖ Bouwen en uitvinden. Het kind vindt oplossingen bij het maken van kastelen, huizen of een hut.

Wij gaan uit van de ontwikkeling in bijlage 2.

Baby's	***Dreumesen***	***Peuters***
Samen spelen op een kleed; Oefenen in buikligging; Klimmen op klimmateriaal geschikt voor baby's;	Klimmen op klimmateriaal geschikt voor dreumesen; Aanbod van speelmateriaal waarbij de dreumesen de fijne motoriek oefenen	Klimmen op klimmateriaal geschikt voor peuters; Rijden op loopfietsen en driewielers; Aanbod van spelmateriaal waarbij

• Optrekken en leren lopen aan oefenstang; • Aanbod van speelmateriaal waarbij de baby's de fijne motoriek oefenen (rammelaars, speeltjes, babyboekjes, figuren, etc.).	(stapelbekertjes, speeltjes, boekjes, etc.); • Spel met een zachte bal; • Dansen op muziek; • Beweegspelletjes; • Rijden op loopfietsjes.	de peuters de fijne motoriek oefenen (duplo, speelkeukentje, autootjes, boekjes, etc.); • Spelen met verschillende ballen; • Dansen op muziek; • Beweegspelletjes; • Het oefenen van vaardigheden als aan- en uitkleden, een boterham smeren, zelfstandig naar de wc toe gaan.

2.2.2 Cognitieve ontwikkeling

De cognitieve ontwikkeling gaat over kijken, voelen, denken en ontdekken. Jonge kinderen onderzoeken hun wereld. Ze willen alles om hen heen snappen: sociale relaties, gevoelens en emoties, de natuur en dingen die ze zien. Door alle ontdekkingen wordt hun wereld groter.

Belangrijke competenties zijn:

- Begrijpen en benoemen van emoties en gevoelens tijdens verzorgingsmomenten, eten en spelen. Denk aan termen als: Boos, blij, verdrietig, moe, pijn, nodig moeten plassen, mee willen doen, niet mee mogen doen, enzovoort.
- Bij het ontdekken van de wereld alle zintuigen gebruiken: horen, zien, voelen, proeven, ruiken. Bijvoorbeeld door kennis te maken met verschillende materialen die verschillende structuren hebben. Dit testen door ertegen te slaan, te gooien, te proeven, te gebruiken.
- Kennen van woorden voor dingen die te maken hebben met de natuur: planten, takken, bladeren, bloemen, dieren, seizoenen, de zon, regen, plassen, sneeuw etc.
- Logisch denken door het zoeken en vinden van verbanden tussen oorzaak en gevolg: duwen tegen de deur zorgt ervoor dat hij opengaat, duwen tegen een ander kind zorgt ervoor dat hij valt.
- Ontluikende gecijferdheid zoals ordenen, meten en tellen, verzamelen van materialen in het kinderdagverblijf. Peuters hoeven nog niet te kunnen rekenen.
- Leren doorzetten. Bijvoorbeeld als het knippen niet lukt het toch weer proberen. De juffie moedigt het kind hierbij aan en spreek haar vertrouwen uit.
- Geconcentreerd (alleen) spelen en vasthouden aan een plan. Bijvoorbeeld bij het maken van een puzzel.

Wij gaan uit van de ontwikkeling in bijlage 2.

Baby's	***Dreumesen***	***Peuters***
• Aanbieden van verschillende soorten materialen (plastic, hout, textiel etc.) zodat baby's kennismaken met verschillende materiaaleigenschappen; • Kiekeboespelletjes (het kind leert dat iets er wel kan zijn ondanks dat het niet zichtbaar is). Een variatie hierop is materiaal verstoppen onder een doek en deze weer tevoorschijn toveren; • Soms spelen met een babygym: de baby ontdekt dat als hij ergens tegen aankomt het gaat bewegen of geluid maakt.	• Spelen met een vormenstoof: ontdekken welke blokje wel of niet door een bepaalde opening past; • Imitatiespelletjes (elkaar nadoen): zien, onthouden en omzetten in een handeling; • Eenvoudige opdrachtjes geven en de dreumes laten uitvoeren: luisteren, onthouden en omzetten in een handeling; • Oorzaak-gevolg ontdekken met verschillende materialen zoals blokken waarmee je een toren kunt bouwen welke omvalt als je deze omver duwt etc.	• Puzzels; • Construeren (bijvoorbeeld met Noppers of Duplo); • Oefenen met het herkennen van de kleuren, vormen en getallen. • Experimenteren met verschillende tegenstellingen als licht/donker, verschillende gewichten, drijven/zinken etc.

2.2.3 Taal en communicatieve ontwikkeling

Zelfs de jonge baby's hebben al vaardigheden om zichzelf duidelijk te maken. Door geluidjes, huilen, gebaren, kijken, oogcontact, spierspanning en gezichtsuitdrukkingen. Rond het eerste jaar komt daar de taal bij. De taal van jonge kinderen is in eerste instantie zeer beperkt, maar effectief voor de goede verstaander.

Competenties die kinderen ontwikkelen, zijn:

- Praten met woorden en in eenvoudige zinnen, eventueel tweede taalverwerving.
- Non-verbale communicatie begrijpen en gebruiken.
- Beurt nemen en geven.
- Gemotiveerd zijn om anderen te begrijpen en om zichzelf begrijpelijk te maken.
- Luisteren naar een verhaal.
- Vertellen wat het voelt, wil of heeft meegemaakt.
- Kijken naar en begrijpen van plaatjes en foto's.
- Begrijpen van de betekenis van geschreven taal als het wordt voorgelezen.

Wij gaan uit van de ontwikkeling in bijlage 2.

Baby's	***Dreumesen***	***Peuters***
• Gesprekjes met de baby waarbij de baby reactietijd krijgt en de beroepskracht ook 'luistert' door naar de lichaamshouding en gezichtsuitdrukking van de baby te kijken; • Geluidjes maken en imiteren; • Voorwerpen waar een baby naar kijkt benoemen; • Simpele liedjes zingen.	• Gesprekjes met de dreumes waarbij de dreumes reactietijd krijgt en de beroepskracht ook 'luistert' door naar de lichaamshouding en gezichtsuitdrukking van de dreumes te kijken en probeert de bedoeling achter eenof tweewoord-zinnetjes te begrijpen en dit laat merken aan de dreumes. Gesprekjes gaan over het hier en nu; • Samen simpele liedjes zingen (al dan niet met gebaren); • Simpele prentenboekjes bekijken en plaatjes benoemen.	• Gesprekjes over het hier en nu, lichamelijk welzijn, ervaringen en/of emoties (afhankelijk van het individuele taalniveau); • (Interactief) voorlezen van peuterboekjes; • In (fantasie)spel taal gebruiken en kinderen hiertoe uitlokken (en toen… en nu doe jij… en toen deed ik…); • Oefenen met het benoemen van de kleuren, vormen en getallen; • Zingen van verschillende liedjes (wanneer hier sprake van is, themagericht).

2.2.4 Expressieve en beeldende ontwikkeling

Expressieve en beeldende competenties gaat over dansen, zingen en iets maken. Ritmes en bewegen en zanggeluid maken horen bij de natuur van mensen. Net als de neiging om zich uit te drukken in materie, door schilderen, tekenen, kleien, bouwwerken maken, dingen maken en versieren. Plezier in schoonheid, eigen lijf en samenzijn horen hierbij.

Competenties die kinderen leren, hebben betrekking op:

- Dans en beweging.
- Zingen en muziek maken.
- Tekenen, schilderen, kleien en beeldende uitingen.
- Bouwen en constructies van klein en groot materiaal.
- Gevoel voor wat het kind mooi vindt.

Wij gaan uit van de ontwikkeling in bijlage 2.

Baby's	***Dreumesen***	***Peuters***
• Tijd geven om zelf te laten bedenken hoe ze bij een voorwerp kunnen komen dat net buiten het bereik ligt; • Laten ontdekken wat ze met verschillende materialen kunnen (bijvoorbeeld een speelgoedje laten vallen, er op slaan, in de mond stoppen etc.).	• Het ontdekken van zand, klei en/of water. Er mee spelen en als het kind eraan toe is er iets mee maken; • Zelf een oplossing bedenken om kleine/ overzichtelijke probleempjes op te lossen (bijvoorbeeld ergens bij willen of iets aantrekken); • Het aanbieden van verschillende creatieve materialen zoals krijt, potloden, verf, lijm etc.; • Het toevoegen van kosteloos materiaal aan speelhoeken of activiteiten zoals keukenrollen, kurken, veertjes, houtsnippers etc.	• Ontdekken, spelen en/of iets maken met scheppend materiaal zoals (kinetisch) zand, papier, tekenmateriaal, schildermateriaal, klei etc.; • Iets bouwen (met constructiemateriaal, dozen, foamblokken, doeken of andere materialen); • Samen een verhaaltje, liedje of dansje bedenken; • Het toevoegen van kosteloos materiaal aan speelhoeken of activiteiten zoals keukenrollen, kurken, veertjes, houtsnippers etc.

2.3 Het bevorderen van sociale competenties

Sociale competenties ontstaan in relatie met andere mensen.

De juffies stimuleren de volgende competenties bij de kinderen:

- Hulp vragen, bieden en ontvangen. Bijvoorbeeld bij het aan- en uitkleden kan het goed samenwerken. Het kind weet wanneer hij zijn armpjes omhoog moet doen, wat hij of zij zelf kan en waar hulp nodig is. Het kind kan hulp bieden aan andere kinderen. Bijvoorbeeld het aangeven van potloden.
- Gevoel van erbij horen en verbondenheid met de groep en met het gezin thuis. Het kind is blij als het wordt opgehaald en kijkt graag naar foto's van thuis. Het kind is trots op zijn of haar papa en mama. In de groep kent het kind de liedjes en weet bij welke juffies en kinderen hij of zij hoort. Een oudere peuter kent de namen van andere kinderen uit de groep.
- Anderen aanvoelen en rekening houden met elkaars gevoelens. Het kind kan andere kinderen troosten en snapt wanneer hij of zij een ander niet moet storen. Het kind kan aanwijzingen van de juffie opvolgen. Bijvoorbeeld tijdens het vrije spel elkaars bouwwerk niet stuk maken. Of elkaar helpen bij verdriet.

- Imiteren. Het kind heeft zicht op andere kinderen en de juffies en kan hen nadoen. Het kind kan ook gedrag voordoen en andere kinderen uitnodigen om te imiteren.
- Samen spelen. Het kind kan beurten geven en nemen, snappen wat andere kinderen willen, bij het spel van andere kinderen aansluiten, conflicten oplossen en verzoenen. Aan de hand van de situatie begeleidt de juffie het oplossen van het conflict.
- Initiatief nemen en volgen, en leiding geven en accepteren. Het kind kan een spel beginnen en andere kinderen rollen geven. Bijvoorbeeld tijdens fantasiespel in de keuken of de huishoek.
- Bijdragen aan het geheel en helpen. Het kind kan helpen met opruimen, tafeldekken, schoonmaken, jongere kinderen helpen, troosten, cadeautjes maken, feest (zoals verjaardag) helpen voorbereiden.
- Zorg voor de natuur. Het kind weet hoe hij of zij met planten en dieren moet omgaan, is nieuws- gierig en zorgzaam.

Om dit bovenstaande concreet te maken hanteren wij de volgende afspraken:

De juffies ondersteunen de kinderen in hun onderling interactie.

- De juffies begeleiden de positieve interacties tussen kinderen en moedigen dit aan. Zij helpen de kinderen actief om sociale vaardigheden met leeftijds- en/of groepsgenootjes te ontwikkelen (bijvoorbeeld leren delen, naar elkaar luisteren, wachten, helpen).
- De juffies benoemen en complimenteren het als kinderen een (bijna) conflict zelf hebben opgelost.
- De juffies zetten gerichte activiteiten, spel en/of materialen in om kinderen te laten samenspelen en samenwerken. Op passende manier wijzen zij kinderen op elkaars mogelijkheden.
- De juffies benutten emotievolle (spannende, verdrietige, blije) momenten om kinderen te leren om emoties te delen en te verwoorden. Kinderen leren hierdoor elkaars emoties kennen en herkennen. Dit wordt gestimuleerd door de situatie of emotie samen te verwerken in gesprekjes, spelvorm en/of boekjes.
- De juffies grijpen passend in bij negatieve interacties tussen kinderen. Zij helpen om de betreffende situatie stop te zetten of op te lossen. Kinderen die hier qua ontwikkeling aan toe zijn, worden gestimuleerd om zelf te vertellen en naar elkaar te luisteren, als dit passend is binnen de situatie. De juffies leggen doorgaans uit waarom er wordt ingegrepen en geven aan wat wel de bedoeling is.

Kinderen zijn deel van de groep

- De juffies dragen uit en leven voor dat de inbreng van alle kinderen - en henzelf - ertoe doet in de groep. Zij leren kinderen om elkaar te accepteren en te respecteren.
- De juffies sluiten aan op de persoonlijke eigenheid van kinderen. Zij benoemen en waarderen individuele talenten, kwaliteiten en eigenaardigheden.

- De juffies zetten zich in voor een positieve groepssfeer door zorg te dragen voor de inrichting en aankleding van ruimte en activiteiten. Zij maken grapjes, zijn behulpzaam en hebben aandacht en zorg voor alle kinderen.
- De juffies betrekken de kinderen regelmatig actief bij verzorgende en organisatorische taken zoals opruimen en dingen klaarzetten. De juffies geven de kinderen positieve feedback en waardering als zij zich actief betrokken en verantwoordelijk tonen.
- De juffies weten hoe baby's zich sociaal ontwikkelen en geven gepaste ondersteuning. Bij jonge baby's bijvoorbeeld het wijzen op andere kinderen en het verwoorden van activiteiten bij andere kinderen. Bij oudere baby's het creëren van ontmoetingsgelegenheden, zoals baby's bij elkaar op het speelkleed neerzetten.

De juffies hebben een voorbeeldfunctie

- De juffies zijn zich ervan bewust dat zij een voorbeeldfunctie hebben richting de kinderen. Ze gaan op respectvolle en vriendelijke wijze om met zowel kinderen als collega's.
- De juffies laten in communicatie en houding zien dat de groepsregels ook voor hen gelden en geven hierin het juiste voorbeeld.
- De pedagogisch medewerkers laten zien hoe ze sociale vaardigheden kunnen toepassen in verschillende situaties, zoals het begroeten van anderen, het delen van speelgoed en het geven van complimenten.
- Mochten er wrijvingen zijn dan worden deze buiten de groep met elkaar besproken zodat de kinderen hier geen onderdeel van hoeven te zijn.

2.4 Overdracht van normen en waarden

Jonge kinderen willen er graag bij horen en verlangen naar goedkeuring. Zij willen gezien en erkent worden als een lief, goed kind. Ze zijn ontvankelijk voor regels en gezamenlijke rituelen. Ze leren gehoorzamen en ook om zichzelf te gehoorzamen. Dat laatste wil zeggen dat ze minder impulsief worden.

Ze leren de volgende competenties:

- Emoties op een acceptabele manier te uiten. Het te zeggen in plaats van fysiek iemand pijn te doen zoals slaan en/of schoppen.
- Beseffen dat het eigen handelen iets te weeg kan brengen in de wereld; dat het kind kan iemand blij maken of pijn doen.
- Verantwoordelijkheid en schuldbesef te tonen. Na een ruzie wil de peuter het goedmaken. Het kind wil graag een taakje voor de juffie doen en zo zorgdragen voor de omgeving. Bijvoorbeeld helpen met de tafel dekken, opruimen of iets klaarzetten.
- Gehoorzamen en goede manieren laten zien. Het kind kan aanwijzingen van de juffies opvolgen en luisteren. Het kind kan rituelen opvolgen als handen wassen, vieze schoenen uittrekken, gezicht schoonmaken na het eten; groeten bij weggaan en binnenkomen.

- Voor zichzelf op te komen. Als het kind onheus behandeld is, kan het dat zeggen en duidelijk maken. Het kind zegt als hij of zij iets graag wil.
- Morele gevoelens te uiten als trots, schuld en schaamte. Als het kind iets fout of goed heeft gedaan, is dat duidelijk of laat hij of zij dat duidelijk zien in lichaamstaal. Het kind kan het ook zeggen met woorden. Het kind leert ook om zijn/haar excuses aan te bieden.
- Respect te hebben voor diversiteit. Het kind weet dat niet alle kinderen hetzelfde zijn. Dat sommige kinderen meer en anderen minder kunnen. Dat sommige kinderen er anders uitzien. Dat sommige kinderen een vader en moeder hebben, andere alleen een vader of moeder of twee vaders en/of twee moeders.

Om de competenties te stimuleren zijn er een aantal vaste afspraken:
- We gaan voorzichtig om met het speelgoed
- Binnen praten we met een binnenstem, buiten mag een buitenstem;
- We doen anderen geen pijn;
- Alleen de juffie doet de buitendeur open;
- Moet je plassen tijdens het buitenspelen, dan zeg je het even tegen de juffie;
- Na het toiletbezoek en na het eten was je je handen.

Om de overdracht van normen en waarden te concreet te maken hanteren wij de volgende afspraken:

Afspraken en omgangsvormen zijn herkenbaar en worden toegepast

- Afhankelijk van de leeftijd en de ontwikkeling wordt van er van kinderen verwacht dat ze zich aan de groepsregels houden. Als een kind zich niet aan de afspraak houdt, spreekt de juffie het kind aan op ooghoogte waarbij zij aansluit bij de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van het kind.
- De juffies begeleiden (nieuwe) kinderen actief bij het leren kennen en omgaan met de afspraken op de groep. Zij leggen uit wat er van het kind verwacht wordt. Zij geven aan welk gedrag bij welke situatie hoort in door middel van positieve gedragsaanwijzingen. Zij doen dit bij voorkeur door te vertellen wat er wél mag zodat voor het kind duidelijk is hoe het zijn gedrag kan ombuigen.
- De juffies laten respect zien voor ieder kind; er is geen sprake van discriminatie of uitsluiten, zij dragen er zorg voor dat dit ook door andere kinderen op de groep niet gebeurt.
- De juffies vragen actief bij de papa's en mama's na (tijdens wenperiode, brengen en halen) wat omgangskenmerken zijn voor iedere baby. Er wordt rekening gehouden met rituelen, attributen (knuffel, speentje) en tempo/handelingen tijdens verzorgingsmomenten.

Oefenen van respectvol samenzijn

- De juffies geven steun bij het leren omgaan met elkaar (verschillen in leeftijd, karakter, cultuur, talent) en met elkaars emoties (empathie). Zij organiseren (groeps)activiteiten om kennismaken en groepsvorming te stimuleren.

- Kinderen worden aangezet tot sociaal gedrag (bijvoorbeeld elkaar helpen, op je beurt wachten, anderen laten uitpraten).
- Baby's worden bij elkaar gezet zodat zij onderling (oog)contact kunnen maken en op elkaar kunnen reageren. De juffies benoemen regelmatig wat er gebeurt in het contact tussen de baby en anderen.

De juffies vervullen een voorbeeldfunctie in spreken en handelen.

- De juffies geven kinderen het goede voorbeeld van sociale vaardigheden in de omgang met andere kinderen. Ze zijn vriendelijk, luisteren, leven mee, troosten en helpen, werken samen.
- De interacties tussen de juffies en kind sluiten aan op het handelen en zijn passend in de situatie.
- Kinderen leren om contact met elkaar te maken en om elkaars gedragssignalen te lezen (nabijheid versus ruimte geven).
- De juffies communiceren op een professionele manier met andere volwassenen, zoals collega's en de papa's en mama's. Zij luisteren en tonen begrip en betrokkenheid. Zij zijn zich bewust van hun uitstraling als mede-opvoeder.

2.5 Een fijne ruimte

De omgeving, ruimte en materialen die wij aanbieden kunnen leren en spelen nog verder mogelijk maken. Het maakt kinderen nieuwsgierig en zet hen aan tot ontdekken en het ondernemen van activiteiten, beweging, interactie of rust.

Bij de inrichting van onze binnenruimte hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- De sfeer is warm en gezellig;
- De materialen zijn aantrekkelijk en passend bij de leeftijd;
- De ruimte is voor en van de kinderen;
- De beschikbare materialen moeten ertoe bijdragen dat alle zintuigen worden gestimuleerd;
- Er is ruimte voor vrije beweging, vrij spel en eigen keuzes;
- Er is balans tussen passief (zonder doel) en actief (met doel) spelmateriaal;
- Er zijn verschillende speelhoeken op de groep wat het gericht spelen en het spelen in kleine groepjes stimuleert;
- De juffies dragen er zorg voor dat de ruimte uitnodigend is ingericht waardoor kinderen direct worden geprikkeld tot spel, zij ordenen de groepsruimte regelmatig zodat het overzichtelijk blijft;
- De juffies zorgen voor een goede balans in aanbod en voorkomen hiermee verveling of overprikkeling bij de kinderen;
- Er wordt met name gebruik gemaakt van duurzame en natuurlijke materialen;
- Materialen worden opgeborgen in lage, open kasten zodat kinderen hier ook zelf bij kunnen en zo hun spel kunnen uitbreiden.

De binnenruimte wordt door de juffies tijdens de spelmomenten aantrekkelijk gemaakt doordat zij speelmaterialen klaar neerzetten, zodat kinderen er direct mee kunnen spelen.

De buitenruimte wordt door de juffies tijdens het buitenspelen aantrekkelijk gemaakt doordat zij actief materialen aanbieden. Bijvoorbeeld (loop)fietsjes, ballen, de zandbak, stapstenen, etc.

Hoofdstuk 3: Doorgaande ontwikkellijn

De ontwikkeling van kinderen hoort een doorgaande lijn te zijn. Jonge kinderen ontwikkelen zich in hun eigen tempo. Kinderen moeten erop kunnen vertrouwen dat de juffies hen helpen bij het volgende stapje in hun vaardigheden en kennis. Daarom is het belangrijk dat de juffie weet waar een kind is qua ontwikkeling. Wij bereiden kinderen voor op de basisschool. Om ook de juf/meester in de kleuterklas de kans te geven om aan te kunnen sluiten bij de ontwikkeling van de peuter, is een overdracht van het kinderdagverblijf naar de school van belang. Dit geldt ook voor de buitenschoolse opvang.

3.1 Volgen van de ontwikkeling

De mentor gaat op vaste momenten met de papa's en mama's in gesprek over de ontwikkeling van hun kind. Momenteel doen wij twee keer een observatie, dat gebeurt in voorjaar en een keer in het najaar. Observatie wordt verricht nadat een kind minimaal een half jaar bij ons heeft gezeten zodat wij het kind goed hebben leren kennen. Rond november vindt één keer per jaar het 10- minuten gesprek plaats. Minimaal twee maanden voordat het kind naar de basisschool gaat vindt er een eindgesprek plaats met de ouder.

3.2 Zorgen rondom de ontwikkeling

Als een juffie één of meerdere opvallendheden constateert in de ontwikkeling of het gedrag van het kind en hier zorgen over heeft, volgt zij het volgende stappenplan:

Stap 1: De juffie bespreekt haar zorgen met de mentor van het kind. Constateert de mentor zelf iets dat opvalt, dan bespreekt zij dit met haar directe collega's op de groep.
Stap 2: Aan de hand hiervan kan de mentor informatie vragen aan de papa's en mama's ("Herkennen jullie dit? Hoe gaan jullie hier mee om?"). Dit kan ervoor zorgen dat de mentor besluit verdere actie te stoppen. Bijvoorbeeld omdat het gedrag verklaard en logisch is. Of omdat de papa's en mama's al op de hoogte zijn en zelf de juiste (professionele) hulp hebben ingeschakeld. Bijvoorbeeld medische of opvoedkundige hulp.
Stap 3: Bestaat de zorg nog steeds, dan bespreekt de mentor de opvallendheden met de pedagogisch coach. Deze kan de mentor (en indien nodig de

andere vaste juffies op de groep) adviseren en rondom het (pedagogisch) handelen begeleiden, stimuleren of bemiddelen.

Stap 4: Kan de pedagogisch coach geen (passend) advies geven of blijkt het advies niet tot het gewenste resultaat te leiden en bestaan de zorgen nog steeds, dan bespreekt de mentor (als de situatie er om vraagt samen met de pedagogisch coach) de zorgen met de papa's en mama's. Aan de papa's en mama's wordt toestemming gevraagd om hulp aan te vragen van hulpinstanties. En/of de papa's en mama's worden doorverwezen naar passende en professionele hulpinstanties (deze staan benoemd op de sociale kaart). Tijdens dit gesprek worden er afspraken gemaakt hoe de mentor en de papa's en mama's elkaar (blijven) informeren over de hulp.

3.3 Doorlopende ontwikkellijn

Wij streven naar een doorlopende ontwikkellijn met het basisonderwijs en indien van toepassing met de buitenschoolse opvang.

Vrije Kids verstuurt bij voorkeur de observaties en verslagen van de voortgang van de ontwikkeling van de kinderen per mail naar de scholen sturen. De overdracht van een kinddossier naar de school mag alleen plaatsvinden wanneer papa's en mama's hier toestemming voor gegeven hebben. Om deze reden zullen de papa's en mama's tegen de tijd dat hun kind vier jaar wordt bij Vrije Kids tekenen voor toestemming van de overdracht van het kinddossier naar school. Zo is er sprake van een lauwe overdracht naar de school.

Als er daarnaast sprake is van eventuele bijzonderheden rondom de ontwikkeling van het kind kan er met toestemming van ouders een telefonisch gesprek plaatsvinden met de leerkracht van school. In dit gesprek wordt het dossier van het kind verder toegelicht.

Naast de overdracht naar school vindt er met toestemming van ouders ook een overdracht plaats naar de buitenschoolse opvang. De mentoren zullen het kinddossier met daarin de informatie over het ontwikkelingspad van het kind van de afgelopen jaren per mail doorsturen. Indien de buitenschoolse opvang vragen heeft, kunnen zij Vrije Kids altijd benaderen. Met toestemming van ouders zal Vrije Kids dan eventuele vragen beantwoorden.

Hoofdstuk 4: Mentoren

Ieder kind dat bij ons komt, wordt gekoppeld aan een mentor. Om ervoor te zorgen dat de papa's en mama's en het kind direct kennis kunnen maken met hun mentor, zodat zij weten bij wie zij terecht kunnen, streven wij ernaar om de intake met de mentor van het kind te laten plaatsvinden. Mocht dit niet mogelijk zijn, zal tijdens

de intake de mentor mondeling bekend worden gemaakt bij de papa's en mama's en het kind.

De mentor is verantwoordelijk voor het observeren en monitoren van de ontwikkeling van het kind, het stimuleren van de ontwikkeling van het kind, het signaleren van eventuele opvallende gedragingen in de ontwikkeling, het voeren van de periodieke gesprekken met de papa's en mama's over de ontwikkeling van het kind en de overdracht naar school wanneer het kind 4 jaar is geworden. De mentor fungeert daarmee als het aanspreekpunt voor zowel ouders als kind.

Hoofdstuk 5: Structuur en voorspelbaarheid

Voor jonge kinderen is alles om hen heen nieuw, daardoor gebeuren er veel onverwachte dingen. Veel is onvoorspelbaar. Jonge kinderen zoeken daarom de nabijheid van de juffies. Ze vertrouwen erop dat die goed op hen zullen letten en hen beschermen als het nodig is. Bovendien geven de juffies structuur. Ze geven duidelijk aan wat wel en niet kan. Zo weet het kind: als ik hierbinnen blijf, ben ik veilig, hoef ik nergens op te letten en kan ik opgaan in mijn spel. Binnen deze kaders kan het kind op avontuur. De juffies geven structuur door:

- Positief grenzen stellen
- Rituelen
- Indeling en inrichting van de ruimtes
- Het werken met stamgroepen
- Een flexibel vast dagritme

5.1 Positief grenzen stellen

Jonge kinderen hebben duidelijke grenzen nodig voor wat mag en niet mag. Kinderen weten dan dat ze zich binnen die grenzen vrij kunnen bewegen. Jonge kinderen moeten nog leren om hun gevoelens op een acceptabele manier te uiten. Om hun gedrag te sturen hebben zij vaak nog de volwassene nodig. Uit zichzelf reageren ze vaak vanuit een impuls. Ze pakken bijvoorbeeld een interessant speeltje dat beweegt uit de handen van een ander kind. De empathie om te beseffen dat het andere kind hierover verdrietig kan zijn hebben ze nog niet. De juffie kan woorden geven aan de situatie en de aandacht op iets anders, iets positiefs richten.

Het positief grenzen stellen heeft twee doelen:

1. De veiligheid en het welzijn in het hier-en-nu borgen.
2. Kinderen leren om hun eigen gedrag te sturen eenvoudige regels volgen en zelf problemen kunnen oplossen. Dit is vooral toekomst gericht.

Om positief grenzen te stellen, gebruiken de juffies de volgende technieken:

- De juffie benoemt het gewenste gedrag. Als een kind van de bank springt zegt de juffie bijvoorbeeld niet “We springen niet op de bank”, maar “Als je wil springen, kan dat buiten”.
- De juffie biedt een alternatief of een gewenste keuzemogelijkheid aan. Als een peuter bijvoorbeeld zijn schoenen niet wil uittrekken, gaat de juffie niet de strijd aan, maar vraagt: “Wil je eerst je jas uittrekken of eerst je schoenen?”
- De juffie kan het kind afleiden. Bijvoorbeeld als een dreumes iets afpakt. Dan geeft de juffie het speelgoed terug aan het kind dat het had en geeft het kind dat heeft afgepakt ander speelgoed waarmee ze eerst beweegt zodat dit interessant wordt.
- De juffie troost kinderen bij het verdriet wat ze kunnen hebben als een situatie niet gaat zoals ze willen. Als een kind bijvoorbeeld niet naar bed wil, kan de juffie begrip tonen omdat ze snapt dat het kind zo lekker aan het spelen was.

- Voor hun eigen veiligheid en de veiligheid van andere kinderen moeten jonge kinderen leren dat sommige dingen niet mogen. Jonge kinderen kunnen hun eigen gedrag nog niet goed stoppen. Daar is hun brein nog niet aan toe. Daarom hebben we weinig nee-regels. 'Nee' wordt alleen gebruikt bij gevaar. Bijvoorbeeld wanneer kinderen elkaar pijn doen, iets kapot maken of zich in een gevaarlijke situatie bevinden.
- Kinderen leren door volwassenen na te doen, daarom is het gedrag van de juffie heel bepalend voor het gedrag van de kinderen op de groep. Dat kan positief uitpakken. Bijvoorbeeld als een pedagogisch medewerker op warme zachte toon praat zullen kinderen dat na doen. Maar het kan ook negatief uitpakken. Als een de juffie snel boos wordt zullen kinderen dat ook worden. Doordat de juffies deze kennis hebben, maken zij bewust gebruik van het imitatiegedrag van de kinderen. Ze behandelen de kinderen zoals zij willen dat de kinderen met elkaar omgaan. Bijvoorbeeld: Ze luisteren naar een kind, maken oogcontact en knikken. Ze bieden hulp en hebben een kalme houding.
- De juffies zetten 'markers' in. Markers zijn vaste zinnen of vragen die kinderen helpen herinneren aan het gewenste gedrag. Een voorbeeld is: "Oeps… je beker is gevallen. Wat doen we dan ook alweer? Een doek pakken. Goed zo!" "Luisteren doe je met je… oren!" "Aan tafel… wachten we tot iedereen zit voor we gaan eten".
- De juffies voorkomen ongewenst gedrag door rekening te houden met de behoeften van de kinderen. Bijvoorbeeld de behoefte aan rust, aan beweging, aan opwinding, aan alleen zijn, aan nabijheid, aan samen dingen doen. De juffies weten dat kinderen een korte spanningsboog hebben. Daarom laten ze kinderen niet lang wachten en duren activiteiten zoals de kring, het eten of het vieren van een verjaardag niet te lang.

5.2 Rituelen

Bij Vrije Kids hanteren de juffies vaste rituelen. Rituelen bestaan uit een vaste volgorde van bepaalde handelingen. Hierdoor weet een kind precies wat er gaat komen. Dit maakt het voorspelbaar voor het kind. Hierdoor krijg het kind het gevoel van controle en veiligheid. Daarnaast krijgt het kind ook een wij-gevoel. Voorbeelden van onze rituelen zijn:

- Wij zeggen elkaar altijd goedendag bij binnenkomst en vertrekt
- Wij ruimen samen op voordat wij aan tafel gaan
- Wij zingen voor het eten
- Wij vieren de verjaardag van de kinderen, door de jarig job in het zonnetje te zetten. De jarige job krijgt een mooie muts, er wordt gezongen, de jarige job mag uitdelen en krijgt natuurlijk een cadeautje dat het mag uitpakken.

5.3 Indeling en inrichting van de ruimtes

5.3.1 Inrichting groepsruimte

We hebben de groep zo ingericht dat deze uitnodigt tot spelen, ontdekken en gezellig of rustig samen of alleen zijn.
De ruimte stuurt het gedrag van de kinderen, zonder dat zij het zelf door hebben. Kinderen weten wat ze waar mogen en kunnen doen. Een jas op hangen doe je

bijvoorbeeld aan de kapstok, koken in het speelkeukentje en bouwen in de bouwhoek. Zo heeft ieder gedeelte zijn eigen functie en dat biedt duidelijkheid. Kinderen kunnen zo zelf kiezen waar ze willen zijn op een bepaald moment. Rusten in de leeshoek of actief spelen in de huishoek. Daarnaast lopen kinderen elkaar op deze manier niet in de weg.

Wij hebben de volgende hoeken:
- Huishoek
- Bouwhoek
- Keukenhoek
- Leeshoek ❖ Autohoek

Kinderen kunnen bij ons veel zelf pakken. Hierdoor is er ruimte voor hun eigen voorkeur en zelf keuzes mogen maken. Kinderen kunnen hierdoor zelfstandig aan de slag en hoeven niet op de juffies te wachten. Dat scheelt niet alleen wachten maar is ook goed voor het zelfvertrouwen en de zelfredzaamheid.
Op de groep vindt ieder kind iets terug van thuis: soms is het een foto van thuis, soms een knuffel, een speen of speelgoed. We vinden dit belangrijk omdat Vrije Kids en thuis op deze manier met elkaar verbonden zijn. Dit zorgt ervoor dat het kind zich welkom en veilig voelt.

Een raam zorgt ervoor dat kinderen in veiligheid de wereld op een afstandje kunnen bekijken: de vrachtauto die voorbij komt, een mevrouw met een hondje, de vogeltjes die vliegen, de wolken die voorbij drijven, papa of mama die aan komt lopen. Het is allemaal enorm fascinerend. Daarom hebben wij ramen op ooghoogte van kinderen.

Tussen het samenspelen door hebben veel kinderen in meer of mindere mate soms behoefte aan wat rust en privacy. Een kind dat geconcentreerd een toren aan het bouwen is, wil bijvoorbeeld niet gestoord worden. Een kind dat een beetje moe is wil zich even terugtrekken met een boekje of een knuffel. Daarom hebben wij:
- Een rustig leeshoekje
- Een tafel voor rustig spel
- Een bank

5.3.2 Inrichting slaapruimte en slaapbeleid
In de slaapkamer op zowel Vrije Kids I als Vrije Kids II zijn voldoende bedden voor 6 kindjes. Bij ons aannamebeleid houden we rekening met het aantal bedjes dat we beschikbaar hebben voor de kindjes onder de 1,5 jaar. Er zal dus zo gepland worden dat er op beide locaties per dag niet meer dan 6 kinderen zijn tot 1,5 jaar. Dit heeft ook onze voorkeur omdat we denken dat meer afwisseling qua leeftijd ook voor de groepssamenstelling voordelen heeft. Zo ontstaat er een goede mix van leeftijden, wat een verticale groep juist typeert. Voor de kindjes vanaf 1,5 jaar die gaan slapen zijn er grondbedjes aanwezig. Deze plaatsen we op de groep in een afgesloten ruimte, welke wordt gecreëerd door het sluiten van de harmonicadeur. De ruimte wordt schemerig gemaakt door het verduisteren met rolgordijnen voor de ramen. De kinderen die wakker blijven spelen in het achterste gedeelte, waarbij zij de mogelijkheid hebben deel te nemen aan een (drie plus) activiteit,

buiten kunnen spelen of vrij kunnen spelen. De overige kinderen kunnen slapen en/of rusten in de ruimte die is afgesloten van spelende kinderen. Hier zal altijd een juffie bij zijn.

5.4 Stamgroepen

Vrije Kids bestaat uit twee locaties; Vrije Kids I en Vrije Kids II. Beide locaties zijn op alle werkdagen geopend. Elk kind krijgt één hoofdlocatie aangewezen, ook wel een stamgroep genoemd. Dit is een vaste groep kinderen in een eigen groepsruimte die qua sfeer en inrichting past bij de leeftijd van de kinderen. Als een kind de vaste stamgroep verlaat of als stamgroepen worden samengevoegd, mag het kind in maximaal één andere stamgroep worden opgevangen. Dit gebeurt altijd met vooraf gegeven toestemming van papa's en mama's en is voor een tijdelijke, vooraf afgesproken periode.

In het kindplaatscontract is opgenomen dat de opvang voor de kinderen van Vrije Kids II in de zomervakantie/kerstvakantie plaatsvindt op Vrije Kids I. Met het tekenen van het kindplaatscontract geven ouders automatisch toestemming alsmede de verklaring dat zij op de hoogte zijn van de opvang op een andere locatie gedurende deze vakantieweken.

Gedurende deze vakantieperiodes en het opvangen van de kinderen op een andere locatie vinden wij het van belang om de emotionele veiligheid te blijven waarborgen. Dit doen wij door zoveel mogelijk te werken met vaste gezichten, juffies die de kinderen kennen. Daarnaast wordt er hetzelfde dagritme aangehouden en komen de materialen en inrichting bewust overeen zodat de ruimte herkenbaar is voor de kinderen. Op beide locaties wordt ook hetzelfde beleid gevoerd wat herkenbaar is voor de kinderen. Verder bereiden wij de kinderen voor op het verblijven op de andere locatie door dit ruim van tevoren met hen te bespreken en te benoemen.

5.5 Verlaten van de stamgroep

Het is mogelijk voor de kinderen om de eigen stamgroep te verlaten voor een activiteit. Activiteiten buiten de stamgroep is iets anders dan het worden opgevangen in een tweede stamgroep of het samenvoegen van stamgroepen. Naarmate kinderen ouder worden, hebben zij, naast veiligheid en geborgenheid, behoefte aan een grotere leefomgeving. Daarom geven de juffies de kinderen regelmatig de gelegenheid om hun omgeving buiten hun eigen groep te verkennen en kinderen van andere groepen te leren kennen. Dit kan bij de volgende activiteiten:

- Tijdens buitenspelen. Buitenspelen is een heerlijke activiteit voor de kinderen, ze kunnen rennen, ontdekken en hun energie kwijt. Vrije Kids beschikt over een eigen prachtige grote tuin die met beide locaties gedeeld wordt, dit betekend dat de kinderen van beide locaties gezamenlijk buiten kunnen spelen onder begeleiding van vertrouwde juffies. De tuin is ingericht voor de kinderen, met diverse materialen. De juffies spelen samen met de kinderen buiten. Voor het buitenspelen houden de juffies de werkafspraken zoals beschreven in het beleid veiligheid en gezondheid aan.

- Tijdens gezamenlijk activiteiten. Vrije Kids heeft twee locaties, naast elkaar gelegen. Voor bepaalde activiteiten kan er worden besloten om met beide groepen samen de activiteit te ondernemen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een leeftijdsgerichte activiteit, vieringen zoals Sinterklaas of een peuterdansles. De kinderen kunnen tijdens deze vieringen en activiteiten tijdelijk de eigen stamgroep verlaten voor een activiteit op de andere locatie. Deze activiteiten vinden alleen plaats tijdens de momenten van vrij spelen tussen 10:00 - 11:30 uur en 15:45 - 17:00 uur. Alle kinderen slapen en eten op de eigen groep. Een uitgangspunt hierbij is dat er voor ieder kind een vast gezicht aanwezig is tijdens de activiteit. Indien het kind niet wil deelnemen aan de activiteiten, heeft het de mogelijkheid terug te keren naar de eigen locatie, waar ook een vast gezicht aanwezig is voor het kind. Wanneer de kinderen de eigen stamgroep (locatie) verlaten voor een activiteit op de andere locatie, wordt de maximale omvang van de stamgroep (locatie) tijdelijk losgelaten. Wel blijft het aantal kinderen per pedagogisch medewerker van kracht, toegepast op het aantal aanwezige kinderen per originele stamgroep (locatie).
- Gedurende vrij spel bij zeer lage kind bezetting. Vrij kids heeft twee locaties, naast elkaar gelegen. De kinderen spelen samen buiten op de buitenspeelruimte. Deze activiteiten vinden echter alleen plaats tijdens de momenten van vrij spelen tussen 10:00 - 11:30 uur en 16:00 - 17:00 uur. Een uitgangspunt hierbij is dat er voor ieder kind een vast gezicht aanwezig is tijdens de activiteit.

Tijdens activiteiten waar de groepen wel of niet gemengd zijn, kan er op groepsniveau afgeweken worden van de BKR. Op het totaal aantal kinderen blijft de BKR wel in stand.
Activiteiten vinden plaats in de binnenruimte of buitenruimte van Vrije Kids en na collegiale mondelinge afstemming.

Daarnaast verlaten kinderen de stamgroepruimte bij uitstapjes. Wij hebben de uitstapjes verdeeld in twee typen:
1. Kleine uitstapjes. Dit zijn alle uitstapjes die lopend te bereiken zijn.
2. Grote uitstapjes. Dit zijn alle uitstapjes die niet lopend te bereiken zijn.

Bij uitstapjes stemmen de juffies het vervoersmiddel af op de leeftijdsgroep, het aantal kinderen en de behoefte van de kinderen die meegaan. Bij kleine uitstapjes valt hier te denken aan lopen, bolderwagen, buggy's. Bij grote uitstapjes valt hier te denken aan auto('s), bus(sen), openbaar vervoer.

Tijdens uitstapjes nemen de juffies spullen mee om het welzijn en veiligheid van de kinderen te waarborgen. De juffies zorgen dat zij telefonisch goed bereikbaar zijn en hulp kunnen inschakelen mocht zich een calamiteit voordoen.

Bij grote uitstapjes gaan, ongeacht de grootte van de groep, twee volwassenen mee. Enkel kinderen van wie de papa's en mama's toestemming hebben gegeven voor een groot uitstapje nemen hier aan deel. Grote uitstapjes worden vooraf door één van de vaste de juffies van de betreffende groep gemeld bij de assistent leidinggevende dan wel de houder.

5.6 Overzicht van de groepen

Vrije Kids bestaat uit twee locaties met elk één groep.

Naam locatie	Leeftijd	Maximum kinderen tegelijk op de groep	Aantal juffies
Vrije Kids I	0-4 jaar	15	3
Vrije Kids II	0-4 jaar	16	4

Tijdens het intakegesprek worden de papa's en mama's geïnformeerd in welke stamgroep hun kind(eren) geplaatst zijn. Dit is terug te vinden in het digitale oudersysteem.

5.6.1 Werkwijze verticale groep

Bij Vrije Kids bieden wij opvang aan in verticale groepen. Onder een verticale groep wordt een groep verstaan waarin de leeftijden meer dan twee jaar uit elkaar liggen. De verticale groepsvorm waar kinderen gezamenlijk worden opgevangen heeft veel voordelen. Er is meer aansluiting op de natuurlijke gezinssituatie, omdat daar ook vaak verschillende leeftijden bij elkaar zijn, denk aan broertjes en zusjes, neefjes en nichtjes, buurjongens en buurmeisjes. Het is door de verticale groepsvorm mogelijk om broertjes en/of zusjes in dezelfde groep te plaatsen. Dit kan een veilig gevoel geven aan de kinderen, ze hebben namelijk iemand van thuis bij zich. Verder leren de kinderen op een natuurlijke wijze rekening te houden met elkaar en worden gestimuleerd in hun sociale vaardigheden. Dit komt doordat een verticale groep het voordeel heeft dat een kind gedurende het ouder worden steeds een verschillende positie in kan nemen binnen dezelfde groep; van de jongste naar de oudste van de groep en de hierbij toenemende aansporing om verantwoordelijk te zijn voor de kleinsten. De kleine kinderen kunnen zich dus in hun ontwikkeling optrekken aan de oudere kinderen. De oudere kinderen leren op hun beurt juist de jongere kinderen te helpen. Ook stimuleert een verticale groep de taalontwikkeling van de jongste kinderen, doordat kinderen taal en taalspelletjes, zoals liedjes, ook boven hun niveau krijgen aangereikt.

5.7 Dagritme

- Bij Vrije Kids houden we zoveel mogelijk een vast dagritme aan. Dit geeft de kinderen houvast. Door een vaste dag structuur weten kinderen wat komen gaat en wordt de dag voorspelbaar. Deze voorspelbaarheid draagt bij een de emotionele veiligheid van de kinderen. Voor zowel Vrije Kids I als Vrije Kids II gebruiken wij hetzelfde dagritme:

Tijd	Activiteit
07.30 - 09.30	Inloop van kinderen die gebracht worden. Tijdens het brengmoment is er tijd voor een mondelinge overdracht. De kinderen kunnen vrij spelen.

09.15 - 09.30	De groep wordt samen met de kinderen opgeruimd.
09.30 - 09.45	De kinderen krijgen fruit of een fruithapje met water.
10:00 - 10.15	De kinderen worden verschoond of gaan naar het toilet. De kinderen die twee keer slapen, worden naar bed gebracht.
10.00 - 11.30	De kinderen die wakker blijven mogen vrij spelen binnen of buiten of er wordt een gerichte activiteit aangeboden.
11.30 - 12.30	Lunchen: de kinderen krijgen een verse warme maaltijd volgens de schijf van vijf of versgebakken brood met sap/water/melk.
12.30 - 13.00	De kinderen worden verschoond of gaan naar het toilet.
13.00 - 15.00	De kinderen van 1,5 jaar en ouder gaan slapen/rusten op een grondbedje. De kinderen die wakker zijn (of wakker worden) doen een gerichte activiteit.
15.00 - 15.30	De kinderen die wakker worden, worden verschoond of gaan naar het toilet. De kinderen die twee keer slapen, worden naar bed gebracht.
15.30 – 16.00	De kinderen krijgen een (belegde) cracker/wafel met water/thee en rauwkost
16.00 - 17.00	De kinderen mogen vrij spelen binnen/buiten of er wordt een gerichte activiteit aangeboden.
17.00 - 18.30	De kinderen worden geleidelijk opgehaald. Er wordt een overdracht gegeven over hoe de dag is geweest.

Er kan van dit ritme worden afgeweken als er een uitstapje wordt gemaakt, als weersomstandigheden hierom vragen, indien zich een onverwachte omstandigheid voordoet of door overmacht.

Voor de baby's houden we het dagritme van thuis zo veel mogelijk aan. Wij vragen papa's en mama's daarom de eet- en slaaptijden door te geven tijdens de intake en/of de overdracht. Ook als er iets wijzigt in het voedings- of slaappatroon vragen wij papa's en mama's dit door te geven. Zo sluiten wij qua verzorging zo goed aan bij de thuissituatie. De behoefte van de baby op het kinderdagverblijf is leidend. Een kind dat heel moe is kan daarom eerder naar bed gebracht worden dan papa's en mama's hebben aangegeven. Een baby die honger heeft laten wij niet huilen maar krijgt een flesje.
Hoe ouder de baby's worden hoe meer zij mee zullen meegaan in het dagritme van het kinderdagverblijf.

Hoofdstuk 6: Groepsindeling

6.1 Beroepskracht-kindratio

We streven naar een zo vast mogelijk personeelsrooster. Het aantal ingeroosterde juffies is afhankelijk van de groepsgrootte. Het minimum aantal juffies is bij wet

vastgelegd. Dit wordt de beroepskracht-kindratio (BKR) genoemd. De BKR hangt af van de leeftijd van de kinderen in de groep. De BKR geldt op de kinderopvanglocatie en bij uitstapjes. Voor het berekenen van het juiste aantal de juffies op de groep gebruiken wij: www.1ratio.nl.

Vrije Kids maakt gebruik van de 'drie-uursregeling', wat wettelijk is toegestaan omdat we langer dan 10 uur achtereen geopend zijn. Dit betekent dat er maximaal drie uur per dag mag worden afweken van de beroepskracht-kindratio (BKR). Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- Minimaal de helft van het aantal benodigde juffies moeten tijdens de afwijking aanwezig zijn.
- In de kindplanning wordt bijgehouden wanneer kinderen binnenkomen en wanneer zij naar huis gaan, zodat we inzichtelijk hebben wanneer we van de BKR afwijken. Als blijkt dat er toch op andere tijden wordt afgeweken of dat er langer afgeweken wordt dan is toegestaan, dan passen we het rooster incidenteel of structureel aan.
- Op het moment dat de drie-uursregeling van kracht is en er maar één juffie op de groep aanwezig is, moet er altijd een tweede volwassene in het pand aanwezig zijn.

Vrije Kids hanteert onderstaande algemene kaders met betrekking tot de inzet van haar personeel en de BKR:

Groep	Aantal juffies	Personeelsdiensten	Pauzetijden	Samenvoegen dagranden

Vrije Kids I	3	Vroege dienst: 07:30 – 17:00 Tussen dienst: 08:30 – 18:00 Late dienst: 09:00 – 18:30	Vroege dienst: 13:00 – 13:30 Tussen dienst: 13:30 – 14:00 Late dienst: 14:00 – 14:30	Vrije Kids voegt groepen niet op structurele basis samen. Samenvoeging vindt alleen plaats tijdens de zomer- en kerstvakantie, zoals beschreven staat in de plaatsingsovereenkomst.
Vrije Kids II	3	Vroege dienst: 07:30 – 17:00 Tussen dienst: 08:30 – 18:00 Late dienst: 09:00 – 18:30	Vroege dienst: 13:00 – 13:30 Tussen dienst: 13:30 – 14:00 Late dienst: 14:00 – 14:30	Vrije Kids voegt groepen niet op structurele basis samen. Samenvoeging vindt alleen plaats tijdens de zomer- en kerstvakantie, zoals beschreven staat in de plaatsingsovereenkomst.

Er zijn diverse situaties waarin kan worden afgeweken van de BKR, waarbij Vrije Kids de volgende pedagogische afwegingen maakt:

- Aan de randen van de dag. Aan het begin en einde van de dag zijn er minder kinderen op de groep aanwezig. Met minder kinderen op de groep kan de juffie beter opletten, de kinderen snel helpen wanneer nodig en sneller ingrijpen als er gevaarlijke situaties ontstaan. Daarnaast streeft Vrije Kids ernaar om de leidinggevenden uit te roosteren, zodat zij beschikbaar zijn om bij te springen als tijdens de afwijking aan de dagranden hulp nodig is op de groep.
- Tijdens de pauzes. Tijdens de middagpauze gaan sommige kinderen slapen en blijft een kleinere groep kinderen wakker. Slapende kinderen hebben over het algemeen minder directe aandacht nodig, waardoor het veilig is dat de juffies om beurten met pauze te gaan. De pauzes vinden plaats in het tijdsframe tussen 13:00 en 14:30 en worden genomen als de (pedagogische) situatie op de groep dit toelaat. Daarnaast streeft Vrije Kids ernaar om de leidinggevenden uit te roosteren of een tweede volwassenen aanwezig is.

Tijdens bovenstaande situaties waarin wordt afgeweken van de BKR en de drieuursregeling intreedt, is het extra belangrijk om de kinderen op de groep de beste mogelijke zorg en begeleiding te blijven bieden, met hierbij aandacht voor de individuele behoeften en ontwikkeling. Vrije Kids doet dit op de volgende manieren:

- De juffie die op de groep blijft, observeert de kinderen nauwlettend. Zij speelt in op de individuele behoeften van het kind en waarborgt op deze manier de emotionele veiligheid en de stabiliteit op de groep.
- De juffie kiest er na zorgvuldige observatie voor om, afhankelijk van de leeftijden van de kinderen, een rustige activiteit aan te bieden aan tafel. Dit is bijvoorbeeld een puzzelactiviteit of een knutselactiviteit. Als er veel jonge kinderen aanwezig zijn tijdens het moment van afwijken kan de juffie er ook voor kiezen om met de kinderen een rustige activiteit in de grondbox uit te voeren, zoals het lezen van een boekje of een senso-motorische activiteit.
- De juffie geeft haar collega een goede overdracht op het moment dat zij met pauze gaat of wanneer zij klaar is met haar dienst. Op die manier worden individuele behoeften en eventuele bijzonderheden van de kinderen met elkaar afgestemd.
- De juffie geeft tijdens de afwijking haar volle aandacht aan de kinderen. Praktische taken, zoals schoonmaak- en administratieve werkzaamheden, worden hervat op het moment dat er niet meer wordt afgeweken van de BKR.

Wij evalueren iedere drie maanden de drie- uursregeling en passen deze aan indien nodig. De aanpassing zullen wij vermelden in de nieuwsbrief en/of ouderapp, zodat alle papa's en mama's daarvan op de hoogte zijn. Ouders/verzorgers worden geïnformeerd over afwijkingen van de beroepskrachtkindratio doordat het in het pedagogisch beleidsplan opgenomen is.

6.2 Vaste gezichten

Als een kind jonger is dan één jaar, zijn er maximaal twee vaste beroepskrachten die voor het kind zorgen. Eén van deze beroepskrachten is altijd aanwezig in de stamgroep van het kind. Als er meer dan drie beroepskrachten tegelijkertijd werken in de stamgroep, zijn er maximaal drie vaste beroepskrachten toegewezen aan een kind jonger dan één jaar. Als een kind één jaar of ouder is, zijn er maximaal drie vaste beroepskrachten die voor het kind zorgen. Eén van deze beroepskrachten is altijd aanwezig in de stamgroep van het kind. Als er meer dan drie beroepskrachten tegelijkertijd werken in de stamgroep, zijn er maximaal vier vaste beroepskrachten toegewezen aan een kind van één jaar of ouder.

Er zijn twee uitzonderingen op het bovenstaande:

- Kinderen waarvan uit de overeenkomst blijkt dat er gebruik wordt gemaakt van dagopvang op wisselende dagen per week. In dat geval kan het zijn dat het kind niet gekoppeld wordt aan een vaste stamgroep, stamgroepruimte en vast aantal beroepskrachten.
- Als de ouder schriftelijke toestemming geeft dat hun kind voor een overeengekomen periode in een andere stamgroep dan de eigen stamgroep mag worden opgevangen. Dan kan er afgeweken worden van het aantal stamgroepen, stamgroepruimte en vaste aantal gekoppelde beroepskrachten.

Bij Vrije Kids staan we erom bekend dat we nooit met externe invalkrachten werken of vreemde gezichten voor de kinderen. Dat heeft te maken met de

kleinschaligheid waar de betrokkenheid van de medewerkers erg groot is en iedereen z'n steentje bijdraagt aan het waarborgen van het vaste gezichten criterium. De communicatielijnen zijn kort en er wordt snel gehandeld als er nood aan de man is.

Echter kan het gebeuren dat een noodsituatie zich voordoet. Bijvoorbeeld bij een combinatie van ziekte en vakantie/verlof van meerdere vaste beroepskrachten. Als Vrije Kids het organisatorisch, na inspanning, op zo'n moment het niet voor elkaar krijgt om aan het vaste gezichten criterium te voldoen, is het onder de volgende voorwaarden toegestaan om vat het vaste gezichten criterium af te wijken: - Er is bij voorbaat tijdens het inplannen van de vakanties rekening gehouden met het waarborgen van het vaste gezichten criterium. Medewerkers hebben hun vakanties onderling met elkaar afgestemd waardoor de noodsituatie niet was te voorkomen.
- Er is op het moment dat de noodsituatie zich voordoet inspanning gedaan om te zorgen dat de situatie wordt opgelost door te proberen om een andere vaste beroepskracht van de groep in te zetten.
- Het gaat om een kortdurende periode van maximaal vier aaneengesloten weken. - In de administratie van Vrije Kids is duidelijk terug te zien om welke data het ging en wat de reden hiervan is.

Hoe wordt deze situatie opgevangen?
Vrije Kids bestaat uit twee locaties. De locaties werken nauw met elkaar samen. De medewerkers van de locaties worden expres regelmatig (naast een vast gezicht) op de andere locatie ingepland om in te vallen voor een ander vast gezicht. Ook is de buitenruimte van beide locaties met elkaar verbonden waardoor er gezamenlijk wordt buiten gespeeld en de kinderen en medewerkers daardoor altijd spelenderwijs met elkaar kennismaken. De medewerkers van beide locaties kennen daardoor alle kinderen van beiden locaties. Als een noodsituatie zich voordoet en er is geen vast gezicht van de locatie beschikbaar om de kinderen op te vangen dan wordt er gekeken of er een juffie van de andere naastgelegen locatie kan invallen op de locatie. Daarnaast hebben we bij Vrije Kids een aantal vaste bekende invalkrachten waar we op kunnen rekenen. Als er geen juffie van de andere locatie beschikbaar is zullen we vragen of onze vaste invalkracht kan komen invallen.

Op die manier kunnen de kinderen van Vrije Kids toch worden opgevangen door een voor hun bekend ander gezicht en hoeft de locatie niet te sluiten. Wel zullen we ouders altijd zo snel mogelijk op de hoogte brengen van de noodsituatie, zodoende kan de ouder desgewenst zelf besluiten om het kind niet te brengen. Wanneer er een vaste beroepskracht van de naastgelegen locatie of bekende invalkracht kan invallen, neemt Vrije Kids de volgende maatregelen om de emotionele veiligheid en stabiliteit te waarborgen:

- Het dagritme is uitgewerkt en hangt op een zichtbare plek op de groep. Dit dagritme is bekend bij alle medewerkers van Vrije Kids en is op beide locaties hetzelfde. De vaste invalkracht is op de hoogte van dit dagritme.
- De foto's van onze medewerkers worden regelmatig gedeeld in onze nieuwsbrief waardoor ouders en kinderen een naam bij een gezicht hebben en weten wie wie is en het kind thuis kunnen voorbereiden. Op de locaties besteden we hier vooraf al aandacht aan tijdens het buitenspelen de kinderen al spelenderwijs kennis te laten maken met de vaste gezichten van de andere locatie.
- De vergaderingen vinden regelmatig gezamenlijk plaats met beide locaties waardoor alle medewerkers altijd op de hoogte zijn van de ontwikkelingen op beide locaties. De vaste invalkrachten worden ook uitgenodigd om deel te nemen aan de gezamenlijke vergaderingen zodat ook zij op de hoogte blijven van alle ontwikkelingen. Ook nemen zij deel aan onze groepsapp waardoor ze continu betrokken worden bij alles.
- In principe zijn alle medewerkers van Vrije Kids (ook de vaste invalkrachten) op de hoogte van de kindgebonden bijzonderheden. Op het moment van de noodsituatie zal er uit voorzorg nog een telefonische overdracht plaatsvinden tussen de invalkracht/ vaste beroepskracht van de andere locatie en de vaste beroepskracht. Tijdens dit gesprek zal de vaste beroepskracht een telefonische overdracht doen van alle belangrijke zaken die ze absoluut moeten weten.
- Toch kan het altijd gebeuren dat de vaste invalkracht of vaste beroepskrach van de andere locatie het even niet meer weet. In dat geval kan de medewerker de informatie over de behoeften en eventuele bijzonderheden van de kinderen te allen tijde terugvinden in de kindmap op de groep en via Bitcare. Relevante informatie is altijd up to date en kan gemakkelijk worden geraadpleegd, zodat de kinderen altijd de juiste zorg en voldoende aandacht krijgen.
- Wanneer de bekende invalkracht samenwerkt met een vaste beroepskracht van de andere locatie, wordt er een duidelijke taakverdeling vastgesteld. De invalkracht zal zich meer bezighouden met randzaken en ondersteunende taken, de vaste beroepskracht van de andere locatie richt zich op de intieme verzorgingsmomenten en individuele aandacht.

Als er geen vaste beroepskracht van de andere locatie of geen vaste invalkracht kan worden ingezet tijdens de onvoorziene noodsituatie zal de houder de ouders hierover informeren en zal de kinderopvang die dag niet open zijn. Gelukkig is dat bij Vrije Kids tot nu toe nog niet voorgekomen omdat we het altijd intern hebben kunnen oplossen. Daar ligt dan ook onze kracht.

6.3 Achterwacht

Als er één beroepskracht aan het werk is in de groep moet er ten minste één achterwacht beschikbaar zijn. Een achterwacht is iemand die binnen 15 minuten aanwezig kan zijn om te helpen bij een calamiteit. Op de groep hangt een overzicht waarop duidelijk is wie de achterwacht is en via welk nummer de achterwacht te

bereiken is. Op deze manier kunnen de juffen snel zien bij wie ze terecht kunnen ten tijde van calamiteiten.

6.4 Vierogenprincipe

Vanuit de Wet Kinderopvang wordt verplicht gesteld dat er tijdens openingstijden van de kinderopvang te allen tijde moet worden voldaan aan het vierogenprincipe.

Het vierogenprincipe betekent dat een beroepskracht of de beroepskracht in opleiding de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten, terwijl de medewerker gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Dit kan ook door gebruik te maken van de camera's op verschillende momenten op de dag, door zowel de houder als pedagogische coach. U kunt bij een andere volwassen denken een stagiaire (18+) of vrijwilliger. Door te werken met het vierogenprincipe wordt het risico op grensoverschrijdend gedrag geminimaliseerd.

Wij hechten zeer veel belang aan de veiligheid van de kinderen. Voor grensoverschrijdend gedrag is dan ook binnen onze organisatie geen ruimte. Om deze reden werken wij dagelijks met het vierogenprincipe. Zo lopen de juffies en de houder regelmatig onverwacht bij elkaar binnen. Hoe het vier ogen principe verder vorm is gegeven kunt u lezen in het beleid Veiligheid en Gezondheid.

Hoofdstuk 7: Openingstijden, extra dagen en sluitdagen

7.1 Openingstijden

Vrije Kids is geopend op maandag t/m vrijdag van 07:30 uur tot 18:30 uur. Om 09:15 uur beginnen wij met ons dagelijkse programma. Wij willen papa's en mama's daarom vragen om de kinderen tot uiterlijk 09:00 uur te brengen. Het ophalen kan vanaf 17:00 uur. Het kan natuurlijk altijd een keer voorkomen dat papa's en mama's zich niet aan deze tijden kunnen houden. Wij vragen papa's en mama's ons hierover van tevoren te informeren.

7.2 Extra dagen

Incidentele extra dagen kunnen minimaal 24 uur van tevoren worden aangevraagd via de ouderlogin van Bitcare (app). Wij doen ons uiterste best zo flexibel mogelijk te zijn qua inzet van extra dagen. Maar door de wettelijke geregelde beroepskracht-kindratio kunnen wij geen plek garanderen.
Vaste extra dagdelen leiden tot een wijziging in de overeenkomst en kunnen aangevraagd worden via info@vrijekids.nl.
Een extra dag kan alleen worden opgenomen op de eigen locatie (stamgroep van het kind).

7.3 Ruildagen

Vrije Kids biedt als extra service ruildagen aan. De ruildagtermijn is 7 dagen voor tot 7 dagen na de te ruilen dag. Dagen waarop het kind ziek of op vakantie was, of dagen waarop Vrije Kids gesloten is (zie hoofdstuk 7.4) kunnen niet geruild

worden. Ruildagen kunnen uiterlijk een week van tevoren worden aangevraagd via de ouderlogin van Bitcare (app). Wij doen ons uiterste best zo flexibel mogelijk te zijn qua inzet van ruildagen. Maar door de wettelijke geregelde beroepskrachtkindratio kunnen wij geen plek garanderen.
Een ruildag kan alleen worden opgenomen op de eigen locatie (stamgroep van het kind).

7.4 Sluitdagen

Wij hebben twee studiedagen per jaar. Op alle officiële feestdagen zijn wij gesloten. Papa's en mama's ontvangen de sluitingsdagen bij inschrijving, nieuwsbrief en plakken deze op de deur rond in dezelfde periode.
Vrije Kids is gesloten op de volgende dagen:
Donderdag nieuwjaarsdag 1 januari 2026
Donderdag Suikerfeest 19 maart 2026 17.00 uur dicht
Vrijdag Suikerfeest 20 maart 2026
Maandag 2de paasdag 6 april 2026
Maandag koningsdag 27 april 2026
Maandag 2de pinksterdag 25 mei 2026
Dinsdag offerfeest 26 mei 2026
Donderdag studiedag 8 oktober 2026
Donderdag kerstavond 24 december 2026 17.00 uur dicht
Vrijdag 1ste kerstdag 25 december 2026
Donderdag oudejaarsavond 31 december 2026 17.00 uur dicht

Hoofdstuk 8: Wennen

8.1 Nieuw op de locatie

De eerste dag op het kinderdagverblijf is ontzettend spannend, voor zowel het kind als papa en mama. Je laat je dierbaarste bezit achter bij juffies die je eigenlijk nog helemaal niet zo goed kent. Kinderen worden in een onbekende omgeving geplaatst, waarin zij zich nog vertrouwd en veilig moeten gaan voelen alvorens zij zich kunnen ontwikkelen. Om deze reden acht Vrije Kids het dan ook van cruciaal belang dat kinderen en papa's en mama's ook echt de ruimte krijgen om te wennen en zich veilig en vertrouwd zullen voelen bij Vrije Kids. Daarom hebben wij het volgende wenschema opgesteld:

Het intake gesprek	Bij voorkeur doet de mentor van het betreffende kind het intakegesprek met papa en mama. In dit gesprek maken papa en mama kennis met de mentor van hun kind en met de werkwijze van Vrije Kids. De mentor leert op haar beurt het kind kennen op allerlei gebieden: drinken, eten, slapen, allergieën, karakter, voorkeuren en speelbehoeftes. Door hier vooraf al kennis over te hebben, kan hier al tijdens de wendagen optimaal op worden ingespeeld.

De eerste wendag	Na het intakegesprek zal het kind gaan wennen op de groep, van 10:00 uur tot 12:30 uur. Het kind en papa en mama leren de kinderen, de andere juffies en de groep zelf kennen. De papa's en mama's krijgen de mogelijkheid om het eerste kwartier nog even te blijven. In dit kwartier kunnen zij eventueel nog vragen stellen aan de juffies of nog even spelen of knuffelen met hun kind. Wanneer papa en mama vertrekken, achten wij het van belang dat er afscheid van het kind, genomen wordt zodat hij weet dat papa en mama even weggaan en hij ook weer opgehaald wordt.
De tweede wendag	De tweede wendag betreft een ochtend en zal plaatsvinden van 10:00 uur tot 14:30 uur. Ook tijdens de tweede wendag krijgen de papa's en mama's de mogelijkheid om het eerste kwartier nog even te blijven.
De derde wendag	De derde wendag is het kind in principe de hele dag welkom onder voorbehoud dat ouders stand-by staan voor als het kind echt heel verdrietig is of nog heel veel moeite heeft met slapen en/of drinken (baby's).

Het is mogelijk om in overleg het wenschema aan te passen aan de behoeftes van het kind en papa en mama. Het wennen kan door de huidige wet- en regelgeving enkel plaats vinden na het overeenkomen van de plaatsingsovereenkomst.

8.2 Interne wenafspraken

Om ervoor te zorgen dat het wenproces zo prettig en veilig mogelijk verloopt, hebben we interne wenafspraken opgesteld.

Mentor

De mentor begeleidt het wenproces. Zij is aanspreekpunt voor de papa's en mama's en collega's. Uiteraard zullen de overige de juffies zich even voorstellen. Echter, inhoudelijke informatie verloopt via de mentor.

Aanraken

De juffies (de juffies en groepshulpen) zijn terughoudend met het aanraken van kinderen die aan het wennen zijn. Ze zijn er extra alert op dat ze het aangeven wanneer ze wel de kinderen gaan aanraken. Tevens zijn ze extra alert op de verbale en non-verbale signalen die het kind geeft. Aan de hand hiervan past de beroepskracht haar handelen aan.

Meedoen met een activiteit

Kinderen die wennen worden actief uitgenodigd om mee te doen. Zij worden echter niet gedwongen om mee te doen. Sommige kinderen vinden het prettiger eerst even te kijken. Dit noemen wij leer-kijken. Ondanks dat het kind niet meedoet, neemt het wel de situatie in zich op en heeft het deze kijk-periode nodig om op een later moment wel mee te doen.

Tussendoortjes en lunch

Kinderen die wennen krijgen een plekje en eten en drinken aangeboden. Als een kind niet wil eten of drinken wordt het kind wel gestimuleerd maar niet gedwongen. Voor sommige kinderen zijn de indrukken dermate groot dat het niet lukt om te eten en drinken. Dit wordt altijd aan de papa's en mama's doorgegeven tijdens het ophalen. Als het erg lang duurt dat het kind niet eet of drinkt, wordt er in overleg getreden met de papa's en mama's.

Slapen

Kinderen die wennen houden het slaapschema van de groep aan, tenzij het een baby betreft waarvan wij het ritme van thuis aanhouden. Kinderen die wennen worden extra in de gaten gehouden tijdens het slapen. De afspraken rond het slapen worden voorafgaand aan het slapen aan dreumesen en peuters uitgelegd. Lukt het slapen nog niet omdat het kind zich nog niet veilig genoeg voelt, dan wordt het kind niet gedwongen. Is het kind overstuur, dan wordt het niet alleen gelaten in de slaapkamer en wordt het uit bed gehaald als slapen niet binnen 30 minuten lukt.

Hoofdstuk 9: Personeel en ondersteuning andere volwassenen

9.1 Pedagogisch medewerkers

Bij Vrije Kids noemen wij de pedagogisch medewerkers juffies. Alle juffies beschikken over een diploma conform kinderopvang of zijn stagiaires die formatief worden ingezet volgens de wet en regelgeving. De juffies zijn gekoppeld in het Personenregister Kinderopvang en worden daardoor continu gescreend.

9.2 Leidinggevende

De leidinggevende zorgt voor het realiseren en aansturen van de uitvoering van de werkplannen en geeft dagelijks leiding aan de juffies die zorg dragen voor de dagelijkse opvang, ontwikkeling en verzorging van een groep kinderen. De leidinggevende is verantwoordelijk voor de uitvoering en realisatie van het tactische en operationele beleid.
Daarnaast is de leidinggevende het eerste aanspreekpunt voor de papa's en mama's met betrekking tot klachten en het eerste aanspreekpunt voor de oudercommissie.

9.3 Pedagogisch beleidsmedewerker en coach

Vrije Kids acht het van groot belang dat er sprake is van een goede pedagogisch kwaliteit binnen de kinderopvang en werkt om deze reden met een pedagogisch beleidsmedewerker en coach, die verantwoordelijk is voor de begeleiding van de juffies en het schrijven van het pedagogisch beleidsplan.
Om de pedagogische kwaliteit te kunnen waarborgen, bezoekt de pedagogisch beleidsmedewerker en coach diverse keren per jaar onze locaties. De pedagogisch beleidsmedewerker en coach kijkt mee op verschillende fronten van

de pedagogisch kwaliteit. Zo wordt er aandacht besteedt aan het pedagogisch beleidsplan en het implementeren hiervan, het in kaart brengen en monitoren van het pedagogisch handelen door middel van observaties, en het aanbieden van workshops die aansluiten op de inzichten uit de observaties. Daarnaast is er aandacht voor de zorg- en opvoedvragen die onder de pedagogisch medewerkers spelen binnen een intervisiebijeenkomst. De pedagogisch beleidsmedewerker en coach is gediplomeerd conform CAO kinderopvang. Meer informatie over de inzet van de pedagogisch coach en beleidsmedewerker kunt u lezen in het coachplan.

Hoofdstuk 10: Taken van beroepskrachten in opleiding, stagiaires en vrijwilligers

Binnen ons kinderdagverblijf worden regelmatig stagiaires/beroepskrachten in opleiding (BiO) ingezet. BiO's kunnen mensen zijn die een BBL-opleiding doen of een duale route volgen. Stagiaires zijn studenten die een BOL-opleiding volgen. Wij hebben stagiaires/beroepskrachten in opleiding vanuit verschillende opleidingen.

Stagiaires solliciteren bij de stagecoördinator. Voorafgaand aan de stage zorgt de stagecoördinator ervoor dat de stagiaires gekoppeld worden in het Personenregister Kinderopvang en aan een vaste medewerker op de groep: de stagebegeleider. De stagecoördinator begeleidt de stagiaire in het voorstellen aan de papa's en mama's van de groep(en) waaraan de stagiaire wordt gekoppeld. Minimaal twee keer per schooljaar evalueert de stagecoördinator mondeling met stagiaire zijn/haar welbevinden en functioneren. Eventueel kan zij voorafgaand hiervoor informatie inwinnen bij de stagebegeleider.
De stagecoördinator neemt, indien van toepassing, de proeve van bekwaamheid af.

De stagebegeleider evalueert regelmatig met de stagiaire en zijn/haar vaste aanspreekpunt. De stagebegeleider bepaalt welke van onderstaande taken de stagiaire ten uitvoer mag/kan brengen. Dit is afhankelijk van de opleiding, de stage-opdrachten, het niveau en de ambitie van de stagiaires en de praktische mogelijkheden (aanwezigheid kinderen, tijden, planning etc.). De stagebegeleider neemt onderstaande taken van tevoren door met de stagiaire of besteed dit uit aan een andere juffie. De juffies op de groepen blijven altijd eindverantwoordelijk. Een stagiaire staat niet alleen op de groep. Overige juffies hebben daarnaast ook de vrijheid om de stagiaire te begeleiden en uiteraard mag de stagiaire ook aan hen vragen stellen of hulp vragen.

De inzet van stagiaires verloopt volgens de regels die de Wet Kinderopvang hieraan stelt.

Hieronder staan de taken van de stagebegeleider beschreven.

- Organiseren en/of begeleiden van activiteiten, vrij spel, voedingsmomenten, buitenspelen en/of kring.

- Kinderen stimuleren/begeleiden bij zelfredzaamheid (aankleden/neus schoonmaken/opruimen etc.).
- Luiers verschonen en begeleiding van toiletgang van kinderen die gebruik maken van het toilet.
- Gepast fysiek contact met kinderen (optillen, knuffelen, op schoot nemen).
- Gesprekjes met kinderen aangaan.
- Kinderen begeleiden bij het gaan slapen/kinderen wakker maken.
- (Onder begeleiding) organiseren en/of begeleiden van uitstapjes.
- Kinderen observeren (en onder begeleiding van de mentor het invullen van een observatieformulier).
- Aanwezig zijn bij en/of actief bijdragen aan een team- of groepsoverleg of scholing.
- Schoonmaak, opruimwerkzaamheden, ruimte voorbereiden/klaarmaken voor de volgende dag, bedden verschonen.
- Maaltijden bereiden.
- Overdracht met de papa's en mama's bij haal- en brengmomenten, papa's en mama's informeren in de ouderapp.
- Aanwezig zijn bij en/of actief bijdragen aan een oudergesprek of een ouderbijeenkomst.

De beroepskrachten in opleiding

Bij Vrije Kids werken wij regelmatig met beroepskrachten in opleiding, ook wel de *pedagogisch professional in ontwikkeling* genoemd. Wij zien het als een waardevolle investering om medewerkers de kans te bieden zich verder te ontwikkelen binnen het vakgebied van de kinderopvang. Op deze manier dragen wij bij aan de professionalisering van het werkveld en zorgen wij tegelijkertijd voor continuïteit en kwaliteit binnen onze organisatie.

Momenteel hebben wij een medewerker in dienst die de opleiding Associate Degree Pedagogisch Educatie (ADPE**)** volgt. Deze medewerker heeft eerder een diploma op niveau 4 behaald dat niet kwalificeert voor de functie van pedagogisch professional binnen de kinderopvang. Met het volgen van de ADPE-opleiding werkt de medewerker gericht aan het behalen van de juiste kwalificatie om als pedagogisch professional inzetbaar te zijn. In het persoonlijke ontwikkelplan van de medewerker wordt beschreven op welke wijze zij verantwoord kan instromen en hoe zij gedurende de opleiding werkt aan haar professionele ontwikkeling. Hierbij wordt aandacht besteed aan zowel pedagogische kennis als praktische vaardigheden die nodig zijn om kwalitatief goede opvang te kunnen bieden.

Conform de afspraken binnen de CAO Kinderopvang mag een medewerker in opleiding formatief worden ingezet nadat zij minimaal 50 uur boventallig heeft meegedraaid op de groep. Tijdens deze boventallige uren krijgt de medewerker de mogelijkheid om ervaring op te doen in de praktijk, de werkwijze van de organisatie te leren kennen en onder begeleiding van ervaren collega's haar vaardigheden verder te ontwikkelen. Binnen Vrije Kids vinden wij het belangrijk

om bij het vormgeven van dit vakinhoudelijke traject goed te kijken naar de individuele medewerker. We sluiten aan bij de kwaliteiten die de medewerker al bezit en onderzoeken tegelijkertijd op welke gebieden verdere ontwikkeling wenselijk is. Door middel van coaching, begeleiding op de werkvloer en evaluatiemomenten ondersteunen wij de medewerker in haar groei naar een volwaardige pedagogisch professional. Hiermee waarborgen wij zowel de ontwikkeling van de medewerker als de kwaliteit van de opvang voor de kinderen.

Vrije Kids werkt met vrijwilligers. De vrijwilliger is altijd onder toezicht van een gediplomeerde juffie en in het bezit van een VOG-verklaring en een vrijwilligersovereenkomst. Daarnaast is de vrijwilliger gekoppeld aan Vrije Kids in het Personenregister Kinderopvang. Vrijwilligers dragen nooit de verantwoordelijkheid voor kinderen. De verantwoordelijkheid ligt te allen tijde bij de juffies van de desbetreffende groep. Vrijwilligers worden enkel boventallig ingezet en worden dus niet meegenomen in de BKR.
De werkzaamheden die onze vrijwilligers verrichten zijn:

- Voorlezen
- Spelletjes doen met de kinderen
- Helpen bij het voorbereiden van de warme maaltijd
- Ondersteunen bij een uitstapje
- Ondersteunende schoonmaakwerkzaamheden

Vrijwilligers zijn niet alleen met kinderen. Vrijwilligers verschonen niet de kinderen en helpen dreumesen en peuters niet met het naar het toilet gaan. Vrijwilligers krijgen geen privégegevens van personeel, kinderen of papa's en mama's. Het contact met de papa's en mama's blijft de verantwoordelijkheid van de juffies van Vrije Kids.

De begeleiding van de vrijwilligers wordt gedaan door de leidinggevende en de juffies. Zij sturen het team van vrijwilligers aan, geven de vrijwilligers taken en onderhoud het contact. Daarnaast wordt er één keer per kwartaal een vergadering gehouden met de vrijwilligers om hun werkzaamheden, functioneren, maar ook belangrijke zaken zoals beleidsstukken te bespreken.

Hoofdstuk 11: Oudercontacten en ouderrechten

11.1 Informatie en contact

Vrije Kids vindt het belangrijk dat de papa's en mama's correct en volledig geïnformeerd worden. Daarnaast is het voor het welbevinden van kinderen belangrijk dat ook de papa's en mama's zich bij ons thuis voelen, zodat de verschillende leefwerelden van het kind (thuis en op de kinderopvang) met elkaar verbonden worden.

Het contact met de papa's en mama's verloopt op verschillende manieren:

- Het dagelijkse contact loopt via de juffies bij breng- en haalmomenten.
- De vaste juffies proberen met alle papa's en mama's een overdrachtsgesprekje te hebben.
- De mentor gaat op vaste momenten met de papa's en mama's in gesprek over de ontwikkeling van hun kind. Momenteel doen wij twee keer een observatie, dat gebeurt in voorjaar en een keer in het najaar. Observatie wordt verricht nadat een kind minimaal een half jaar bij ons heeft gezeten zodat wij het kind goed leren kennen. Rond november vindt één keer per jaar het 10- minuten gesprek plaats.
- Incidentele gesprekken op initiatief van de mentor of ouder bij zorgen, klachten of bijzonderheden.
- Wij maken gebruik van de ouderapp Bitcare om korte, algemene, belangrijke mededelingen te doen.
- De schriftelijke overdracht verloopt via ons digitale oudersysteem.
- Ieder kwartaal versturen wij een digitale nieuwsbrief naar papa's en mama's. Zo blijft iedereen op de hoogte van actuele zaken. Indien er tussendoor belangrijke informatie gedeeld dient te worden, doen wij dat losstaand.

11.2 Oudercommissie

Op het moment dat er op een kinderopvanglocatie onvoldoende leden zijn om een oudercommissie tot stand te brengen kan er gebruik gemaakt worden van ouderraadpleging. Deze alternatieve vorm van oudercommissie is alleen mogelijk op locaties met minder dan 50 kinderen.
Bij Vrije Kids is dit op dit moment het geval. Daarom informeren wij papa's en mama's via ouderraadpleging. Wij brengen alle papa's en mama's tegelijk op de hoogte van beleidsveranderingen doormiddel van bijvoorbeeld een nieuwsbrief of een ouderavond. Hierbij vragen wij specifiek om advies en feedback. Papa's en mama's krijgen een redelijke termijn om te reageren. In praktijk is dit vaak twee weken. Pas daarna wordt het beleid definitief.
Wij streven ernaar om een oudercommissie in te stellen. Een oudercommissie is een commissie die gevraagd en ongevraagd advies te geeft over belangrijke zaken binnen het kinderdagverblijf. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een wijziging van het tarief of het groepsaantal. Daarnaast kunnen andere papa's en mama's bij de oudercommissie een klacht over de kinderopvangorganisatie indienen. De oudercommissie verwijst naar de klachtenprocedure en kan de klacht zelf onderzoeken. Wilt u zitting nemen in de oudercommissie dan horen wij graag zeer graag van u! U kunt contact opnemen met:
oudercommissievrijekids1@vrijekids.nl oudercommissievrijekids2@vrijekids.nl

Hoofdstuk 12: Kwaliteitsontwikkeling binnen Vrije Kids

Hieronder leest u op welke manier Vrije Kids aan haar kwaliteit werkt.

12.1 Beleid Veiligheid en Gezondheid

Binnen Vrije Kids werken wij met een veiligheids- en gezondheidsplan. In dit beleidsplan staat beschreven welke maatregelen wij treffen om de veiligheid zoveel mogelijk te waarborgen. Ook staat erin dat wij bepaalde risico's bewust nemen en welke dat zijn, omdat wij geloven dat kinderen moeten leren om met kleine risico's om te gaan. Dit beleid is inzichtelijk voor alle papa's en mama's. Het is voor papa's en mama's te vinden op de locatie.

12.2 Ontwikkeling van het team

Om hun taken goed uit te kunnen voeren en de kwaliteit van onze opvang te kunnen waarborgen, vinden wij het van groot belang dat onze juffies altijd in ontwikkeling zijn. Aan het eind van ieder jaar maken wij voor het komende jaar een nieuwe planning. Dit plan bevat altijd een aantal vaste onderdelen en een jaarplanning.

Vaste onderdelen zijn:

- Teamoverleggen; het teamoverleg bestaat altijd uit twee gedeeltes; lopende zaken en een wisselend thema (meldcode huiselijk geweld/veiligheids- en gezondheidsplan/pedagogisch beleidsplan). In de laatst geplande teambijeenkomst van het jaar worden de pedagogische doelen voor het komende kalenderjaar samen besloten.
- Groepsoverleggen; elke maand heeft iedere groep een groepsoverleg. Tijdens dit overleg worden de lopende zaken van de groep en de kinderen (kindbespreking) en activiteiten doorgenomen.
- Persoonlijk ontwikkelgesprek; Alle medewerkers hebben jaarlijks een gesprek met de assistent leidinggevende over hun ontwikkeling. Hierbij wordt persoonlijk welzijn, functioneren en ambitie besproken. Deze gesprekken vinden voor de juffies met een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd plaats in januari en februari. Met de juffies met een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd worden vindt dit gesprek plaats circa twee tot een maand voor de overeenkomst afloopt.
- Coaching; Alle medewerkers ontvangen jaarlijks coaching van de pedagogisch coach. De verantwoording van het coaching- en het beleidswerk staat beschreven in het coachplan. Dit plan is inzichtelijk voor de juffies, papa's en mama's en geïnteresseerden. Het is te vinden op de locatie.
- Opleiding: Alle de juffies ontvangen jaarlijks scholing. Deze bestaat uit minimaal 1 workshop, cursus of les met een pedagogische inhoud. Afhankelijk van individuele leerdoelen of behoefte krijgen de juffies extra opleiding. Ook kunnen zij zelf een aanvraag doen voor extra opleiding.

Door deze cyclus houden wij de (pedagogische) professionaliteit van onze de juffies op een hoog niveau. Los daarvan vinden wij het getuigen van goed werkgeverschap dat wij continu investeren in ontwikkeling van onze medewerkers.

12.3 Inspectie Wet Kinderopvang

De toezichthouder (GGD) inspecteert in opdracht van de gemeente of er kwalitatief goede kinderopvang wordt geleverd. Hierbij wordt gekeken of er voldaan wordt aan de kwaliteitseisen op het gebied van ouderinspraak, personeel, veiligheid en gezondheid, accommodatie en inrichting, groepsgrootte en beroepskrachtkindratio, pedagogisch beleid en pedagogische praktijk en klachten. Wij sturen de oudercommissie het definitieve inspectierapport, voor papa's en mama's is het rapport inzichtelijk via onze website of via www.landelijkregisterkinderopvang.nl.

12.4 Klachten

Een goede en zorgvuldige klachtenprocedure is in ieders belang. Wij hebben daarom een interne en externe klachtenprocedure voor papa's en mama's opgesteld, die via de website beschikbaar is of opgevraagd kan worden op de locatie. In het algemeen raden wij papa's en mama's aan een klacht te bespreken op de plaats waar de klacht zich afspeelt en/of met de persoon om wie het gaat. Een rustig gesprek kan vaak al veel oplossen. Zijn papa's en mama's echter na deze eerste stap niet tevreden, dan kunnen zij contact opnemen met de assistent leidinggevende of de houder. Klachten kunnen ook altijd direct worden voorgelegd aan de geschillencommissie. Wij zijn aangesloten bij de Geschillencommissie Kinderopvang. De contactgegevens van de Geschillencommissie vinden papa's en mama's via www.degeschillencommissie.nl.

12.5 Beleidscyclus

Voor al onze beleidsstukken hanteren wij dezelfde cyclus. Het is de cyclus van vormen van beleid, implementeren, evalueren en actualiseren.

1. Bij het vormen van beleid is de Wet Kinderopvang het uitgangspunt.
2. Het pedagogisch beleidsplan, het veiligheid- en gezondheidsplan en Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling zijn schriftelijk vastgelegd. Deze documenten staan op onze website.
3. De inhoud leren kennen en er naar handelen wordt gestimuleerd door middel van coaching, scholing, teamoverleggen en/of groepsoverleggen.
4. Voor het evalueren van beleid maken wij gebruik van o.a. tevredenheidsonderzoeken, ongevallenregistratie, klachtenregistratie, informatie uit oudergesprekken, gesprekken met medewerkers, GGDrapporten en oudercommissie vergaderingen.
5. Daarnaast houden wij afhankelijk van het beleidsstuk dat geëvalueerd moet worden aparte evaluaties. Dat kan zijn in de vorm van een audit, gesprekken, vragenlijsten, polls, etc.
6. Bij de evaluatie is ten minste de assistent leidinggevende aanwezig.
7. Jaarlijks evalueren wij het veiligheids- en gezondheidsbeleid, het pedagogisch beleidsplan en de Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling.
8. Uit al deze formulieren, gesprekken en evaluaties komt een grote hoeveelheid aan informatie. Deze neemt het management door en aan de hand daarvan bepaalt de houder, in overleg met de assistent leidinggevende en soms met het team of de oudercommissie, hoe een beleidsstuk geactualiseerd moet worden.
9. Zodra dit duidelijk is begint de cyclus weer van voren af aan.

Bijlage 1 Procesbeschrijving ‘de start van nieuw gezin bij Vrije Kids’

1. De ouder laat weten dat hij/zij interesse heeft in opvang van Vrije Kids
2. De assistent leidinggevende neemt contact met de ouder op om een afspraak te maken voor een rondleiding.
3. De assistent leidinggevende bedenkt welke mentor het beste bij dit gezin past. Zij stelt de aankomende mentor hiervan op de hoogte.
4. De rondleiding vindt plaats. Deze kan gegeven worden door de assistent leidinggevende. Zij kan ook de mentor vragen de rondleiding te geven. In een enkel geval kan het voorkomen dat zij een andere collega vraagt de rondleiding te geven.
5. Als de ouder zich heeft ingeschreven, koppelt de assistent leidinggevende het gezin aan de mentor. De mentor wordt hierover ingelicht.
6. Als de mentor nog geen contact heeft gehad met de ouder neemt zij telefonisch contact op met de ouders om een intakegesprek in te plannen.
7. De mentor houdt een intakegesprek met de ouders/verzorgers. De mentor legt de uitgewisselde informatie schriftelijk vast.
8. De ouders ontvangen van de vastgelegde schriftelijk informatie direct een kopie of de mentor scant het ingevulde formulier in en mailt dit binnen een week naar de ouders.
    a. De mentor vult, indien nodig, het formulier ‘toestemming medicijnverstrekking’ of aanvullende formulieren rond medische zaken in.
    b. Eventueel geeft de mentor extra ouderinformatie mee. Denk aan de ouderhandreiking traktaties, huisregels, etc.
    c. De mentor maakt wenafspraken op maat met ouders. Deze legt ze ook schriftelijk vast.
9. De mentor levert het ingevulde intakeformulier in bij de assistent leidinggevende zodat zij het kan verwerken. Indien nodig bespreekt de mentor de komst van het nieuwe kind door met de pedagogisch coach.
10. De mentor begeleidt het wenproces. Dit doet zij door het kind tijdens het wennen nauwkeurig te observeren. De mentor draagt zorg voor een goede overdracht naar ouders.

Bijlage 2 Ontwikkeling kinderen 0-1 jaar

Grove motoriek

Draaien en rollen												
Maanden	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Draait van rug op zij												
Draait op buik												

Draait op buik en terug												
Rolt												

Zitten												
Maanden	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Komt in halve zitpositie												
Gaat zitten												
Speelt zittend												
Gaat op stoeltje zitten												

Voortbewegen												
Maanden	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Tijgert op buik												
Kruipt op handen en knieën												
Knielt												
Staat op, zich vasthoudend												
Doet paar stappen, zich vasthoudend												
Staat los												
Doet eerste losse stappen												

Fijne motoriek

Spelen en materialen ontdekken												
Maanden	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Verschillende materialen ontdekken door te gooien/ schuiven/ slaan/ omgooien/ laten vallen												
Zwaardere materialen ontdekken door te gooien/ schuiven/ slaan/ omgooien/ laten vallen												

Bouwen												
Maanden	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Een toren van 3 blokken bouwen												
Kleine blokken in het juiste gaatje van een blokkendoos doen												

Omgaan met boeken												
Maanden	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Bladzijde stoffen boekjes omslaan (soms per ongeluk)												
Dikke kartonnen bladzijden omslaan												

Zelfstandig drinken												
Maanden	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
De fles herkennen												
Legt handen om het glas												
Uit een beker drinken die door volwassenen wordt vastgehouden												
Houdt beker vast, kantelt het												
Drinkt zelfstandig, beker valt regelmatig												
Dinkt zelfstandig, beker valt weinig												

Zelfstandig eten												
Maanden	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Afkeer van voedsel laten zien												
Opent mond bij voelen van lepel												
Opent mond bij zien van lepel												
zelf brood vasthouden en eten												
Kan met lepel gevoerd worden												
Met de vingers (duim en wijsvinger) eten												
een volle lepel naar de mond brengen, maar morst nog wel												

Mondmotoriek												
Maanden	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
bewust zuigen en slikken												
Knabbelt												

Zelfstandig uit/aankleden												
Maanden	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Ontspant zich												
Werkt mee												
Spettert en plonst												
Helpt												
Glijdt armen en benen uit kleding												
Trekt sommige kleding uit												

Cognitieve ontwikkeling

Van manipuleren materialen tot Interactie met anderen												
Maanden	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Volgt met ogen												
Bekijkt eigen handen												
Speelt met eigen handen												
Probeert voorwerpen te pakken												
Pakt doelgericht												
Hanteert één speeltje gaat nog wat onhandig												
Hanteert één speeltje gaat doelgericht												
Hanteert twee speeltjes, gaat nog wat onhandig												
Hanteert twee speeltjes, gaat doelgericht												
Hanteert meerdere objecten												
Bouwt												

Snappen dat als je iets niet ziet het er wel kan zijn (projectpermanentie)												
Maanden	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Besef ontstaat dat als iets er niet is, het wel aanwezig kan zijn.												
Mogelijkheid ontwikkelen verlatingsangst												
Behoefte mens of product dat niet zichtbaar is te zoeken. Zoekt alleen op plaats waar het voor het laatst was.												
Besef van objectpermanentie neemt toe: zoekt verder op andere plekken als het voorwerp niet op plek A wordt gevonden.												

Verzamelen en ontdekken												
Maanden	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
per ongeluk object naast elkaar leggen												
spullen die op elkaar lijken bij elkaar leggen.												

"Puzzels" of "problemen" oplossen												
Maanden	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Spelletjes zoals 'Kiekeboe' fascineren, maar is nog niet in staat zelf mee te doen.												
Kan simpele 'puzzels' oplossen. bijv. dop van fles halen.												

Kan zelfstandig simpele “problemen/ puzzels” oplossen als die overeenkomen met problemen die hij al eerder is tegenkomen en toen met hulp heeft opgelost. Bijv. ringen stapelen												

Taalontwikkeling

Taalproductie												
Maanden	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Maakt eerste keelgeluidjes												
Brabbelt												
Brabbelt klanken												
Gebruikt losse woorden												

Taalbegrip												
Maanden	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Reageert op spreker												
Gorgelen en koeren												
Reageert op aanspraak, vormt mond, lacht, maakt geluid												
Maakt woordklanken als “ba-ba, ah-ah”. Deze geluiden zijn geinspireerd op de moedertaal. Hij gaat nu ook tegen speelgoed brabbelen.												
Brabbelt sociaal. Elementen van de volwassene taal en intonaties zijn herkenbaar.												
Begrijpt' woorden tijdens de verzorging												
Begrijpt woorden in andere situaties												

Emotionele ontwikkeling

Ontwikkeling basis emoties												
Maanden	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Basisemoties zijn reflexmatig	Vanaf de geboorte											
Basisemoties zijn een bewuste reactie op de omgeving												
'Antwoordt' voortdurend												

Ontwikkeling blijdschap												
Maanden	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Reflexmatige glimlag in REM-slaap	Vanaf geboorte											

Glimlachen naar interessant/ fel object	
Bewuste, sociale glimlach	
Bewuste, sociale glimlach met kraaien	
Bewuste glimlach wanneer hij ontdekt dat er een verband is tussen zijn gedrag en dat van de omgeving.	
Gericht (glim)lachen naar bekenden	
Verschillende (glim)lachen afgestemd op de omgeving en situatie	

Ontwikkeling woede												
Maanden	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Symptomen van stress bij onprettige ervaringen zoals honger, temperatuurverschillen en te veel of te weinig stimuli.	Vanaf geboorte											
Gerichte woede expressie												

Ontwikkeling angst												
Maanden	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Opeens terughoudend zijn bij het zien van nieuw speelgoed.												
Angst voor onbekenden (eenkennigheid)												

Stimuli (prikkels) kunnen verdragen												
Maanden	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
beperkt in het reguleren van emoties, hebben verzorger nodig om weer rustig te worden.	Vanaf geboorte											
Steeds beter stimuli kunnen verdragen.												
Steeds beter stimuli kunnen verdragen.	Vanaf het kunnen kruipen											
Steeds beter stimuli kunnen verdragen.	Vanaf het eerste bewuste woord											

Sociale ontwikkeling

Van onbewuste naar bewuste interactie en ontwikkeling zelfbewustzijn												
Maanden	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Onbewust past de baby zijn gedrag aan op de omgeving. Bijv. Hij sabbelt op een andere manier aan een tepel dan aan een speen of vinger.	Vanaf geboorte											

Kind anticipeert beetje op bepaalde gebeurtenissen. Bijv. stoppen met huilen als PM'er slaapkamer inkomt.												
Oefent met imiteren gezichtsuitdrukkingen.												
Bij het in de spiegel kijken het eigen spiegelbeeld 'aaien'												
Opgetogen zijn over de eigen prestaties door blij te babbelen, te sputteren en te lachen												
Kind verkent de omgeving verder. Het wordt doelbewust.Hij wil gezichten vastpakken en met de mond ontdekken.												
Als zijn favoriete speelgoedje kwijtraakt dit eerst zelf willen pakken om vervolgens als dit niet lukt kwaad te worden met tranen												
Steeds doelbewuster handelen en nieuwe effecten uitlokken.												
Steeds beter anticiperen op bepaalde gebeurtenissen. Bijv. armpjes in de hoogte doen als PM'er jas aantrekt.												
Kind is steeds meer geïnteresseerd in het observeren van anderen om dit vervolgens zelfstandig na te doen.												
Is steeds meer geïnteresseerd in het observeren van anderen om dit vervolgens zelfstandig na te doen.												
Gaat zich opnieuw richten op anderen, eenkennigheid neemt af												
Geeft zijn bal aan het spiegelbeeld												

Normbesef gewenst- en ongewenst gedrag												
Maanden	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kind wil dat eigen behoefte direct vervuld wordt.	Vanaf geboorte											
Kind krijgt door dat de de juffie bepaalt gedrag goed- of afkeurt. (het moreel gezag ligt buiten het kind) Kind heeft nog niet door dat het een eigen individu is.												

Ontwikkeling 1-2 jaar

Grove motoriek

Zitten

Maanden	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Komt in halve zitpositie												
Gaat zitten												
Speelt zittend												
Gaat op stoeltje zitten												
Speelt in hurkzit, kan knielen.												

Voortbewegen en klimmen

Maanden	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Tijgert op buik												
Kruipt op handen en knieën												
Knielt												
Staat op, zich vasthoudend												
Doet paar stappen, zich vasthoudend												
Staat los												
Doet eerste losse stappen met de voeten wijd uit elkaar												
Loopt nog stijf en waggelend, tilt zijn beentjes hoog op, zwaait met breed uitgespreide armen om in evenwicht te blijven en kijkt naar de voeten om te zien waar hij loopt. Gaan zitten als hij tijdens het lopen niet meer verder kan												
Stilstaan vraagt veel concentratie en inspanning												
Loopt 'zeker' los. Knieen en elleboog zijn nog licht gebogen; schpapa's en mama's en armen zijn licht naar achteren gestrekt; de voeten worden nog plat neergezet.												
Klimt/kruipt op handen en knieën een trap op.												
Schuift een tap af naar beneden.												
Rent, maar wel houterig.												
Kan rennen, met het lichaam licht naar voren gebogen.												
Beklimt trap met na-stap, een leuning helpt												
Beklimt trap stapsgewijs												

Spelen met een bal

Maanden	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Kan een zachte bal rollen												
Een zachte bal een klein stukje vooruit schoppen												
Kan een aangespeelde ballon raken												

Kan een zachte bal gooien maar nog niet in een bepaalde richting												

Evenwicht												
Maanden	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Kan met hulp op één been staan												
Kan staand iets van de grond oppakken zonder om te vallen												

Fijne motoriek

Bouwen												
Maanden	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Een toren van 3 grote blokken bouwen												
Kleine blokken in het juiste gaatje van een blokkendoos doen												
Een toren bouwen van 4 grote blokken												
Een toren bouwen van 6 grote blokken												
Een toren bouwen van 3 kleine blokken												
Een toren bouwen van 5 kleine blokken												

Omgaan met boeken												
Maanden	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Dunne bladzijden uit een boekje met 2 of 3 tegelijk omslaan												
Kan een boekje openen en sluiten												

Tekenen												
Maanden	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Krassen												
Imiteren van lijnen												

Zelfstandig drinken												
Maanden	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Houdt glas vast, kantelt het												
Drinkt zelfstandig, beker valt regelmatig												
Dinkt zelfstandig, beker valt weinig												

Zelfstandig eten												
Maanden	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Kan met lepel gevoerd worden												
Met de vingers (duim en wijsvinger) eten												
Een volle lepel naar de mond brengen, maar morst nog wel												
Eet zelfstandig met lepel, knoeit nog veel												
Eet zelfstandig en netjes												

Mondmotoriek												
Maanden	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Knabbelt												
Kauwt voluit en grondig												
Kan bewust eigen tong uitsteken												
Kan bewust blazen.												

Zelfstandig uit/aankleden												
Maanden	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Helpt												
Glijdt armen en benen uit kleding												
Trekt sommige kleding uit												
Wast handen												
Trekt sommige kleding aan												

Zindelijkheid												
Maanden	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Probeert af en toe kindertoilet												
Is overdag zindelijk												

Cognitieve ontwikkeling

Van manipuleren materialen tot Interactie met anderen												
Maanden	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Hanteert twee speeltjes, gaat doelgericht												
Hanteert meerdere objecten												
Bouwt												
Speelt rollenspel alleen												
Speelt rollenspel met andere kinderen												
Begint rollenspel met andere kinderen												

“Puzzels” of “problemen” oplossen												
Maanden	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Kan zelfstandig simpele “problemen/ puzzels” oplossen als die overeenkomen met problemen die hij al eerder is tegenkomen en toen met hulp heeft opgelost. Bijv. ringen stapelen												
Door te experimenteren (draaien en keren) een blokje in het daarvoor bestemde gat te stoppen.												
Puzzelen met 3 a 4 stukken met grote knoppen												
Puzzelen met ~ 9 stukken met kleinere knopjes												

Snappen dat als je iets niet ziet het er wel kan zijn (projectpermanentie)												
Maanden	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Besef van objectpermanentie neemt toe: zoekt verder op andere plekken als het voorwerp niet op plek A wordt gevonden.												
Voorwerpen vinden die uit het zicht zijn gehaald op een complexere plek.												
Voorwerpen mentaal kort ‘voorstellen’ waardoor zoeken op een andere plek dan verstopt mogelijk is.												

Verzamelen en ontdekken												
Maanden	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
per ongeluk object naast elkaar leggen												
spullen die op elkaar lijken bij elkaar leggen.												
vaker en langer objecten verzamelen (verzameling wordt groter).												
vorm, kleur en formaat wordt steeds belangrijker												
experimenteren met verzameling (bijv. ergens in stoppen)												
eigenaarschap over verzameling opeisen.												

Taalontwikkeling

Taalproductie

Maanden	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Kan de letter /p/, /t/, /m/, /n/, /j/ uitspreken (bv. maan, na, jas, papa).												
Kan de letter /p/ aan het eind van een woord kan uitspreken (bv. op)												
Gebruikt vaste uitdrukkingen (bv. miauw voor poes, brr voor auto)												
Imiteert geluiden en woorden												
Gebruikt losse woorden (tussen de 50 en 300 woorden)												
Gebruikt eigen naam												
Kan de /k/ uitspreken (bv. kat of ook)												
Kan de meeste klinkers uitspreken (bv. /ie/ in piet, /aa/ in kaas, /e/ in pet)												
Gebruikt twee-woord zinnen												
Maakt met intonatie een vragende zin												
Gebruikt samengestelde zinnen												
Spreekt 50% begrijpelijk erstaanbaar voor bekenden												
Kan de /s/, /g/ en /h/ uitspreken (bv. soep, geel)												
Kan de/b/, /f/, /w/ uitspreken (bv. bot, fiets)												
Kan de /m/, /n/, /t, /s/ en /g/ aan het eind van woorden uitspreken												

Taalbegrip

Maanden	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Begrijpt woorden in andere situaties												
Begrijpt ruim 200 woorden												
Begrijpt eigen naam												
Begrijpt ruim 400 woorden												
Begrijpt de relatie tussen twee woorden												
Wijst enkele lichaamsdelen aan als ernaar wordt gevraagd												
Voert enkelvoudige opdrachten uit												
Wijst plaatjes aan in een boek												

Sociale ontwikkeling

Van onbewuste naar bewuste interactie

Maanden	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Is steeds meer geïnteresseerd in het observeren van anderen om dit vervolgens zelfstandig na te doen.												
Gaat zich opnieuw richten op anderen, eenkennigheid neemt af												
Contacten met anderen volwassenen ontstaan en beginnend contact met andere kinderen. Gaat zich ook hechten aan anderen en kan zich hier ook veilig voelen.												
Geeft zijn bal aan het spiegelbeeld												
Ontdekt dat emoties van anderen kunnen verschillen												
Imiteert dagelijkse handelingen van papa's en mama's en pm'ers als ze er niet zijn (onthoud dit dus)												
Woordenschat om over gevoelens te praten neemt toe												
Inlevingsvermogen wordt groter												
Kan jongens en meisjes onderscheiden												
Vertonen van schuldgevoel en trots. Voorbeeld: eerst iets afpakken en wanneer het kind ziet dat zijn speelmaatje gaat huilen het teruggeven. Vertonen van emoties van schaamte en verlegenheid door het neerslaan van de ogen, buigen van het hoofd en de handen voor het gezicht slaan.												
Het contact met andere kinderen neemt toe. Het kind speelt nog niet echt samen, maar doet zijn activiteit 'naast' anderen. Hij ervaart dat andere kinderen 'lastig' kunnen zijn en hem hinderen bij het spelen van zijn spel.												
Speelt met poppen.												
De lach is weloverwogen of een doordachte sociale uiting om effectief met de omgeving te communiceren												

Normbesef gewenst- en ongewenst gedrag												
Maanden	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Kind krijgt door dat de de juffie bepaalt gedrag goed- of afkeurt. (het moreel gezag ligt buiten het kind) Kind heeft nog niet door dat het een eigen individu is.												
Verder ontwikkeling normbesef												

Ontwikkeling 2-4 jaar

Grove motoriek

Voortbewegen en klimmen												
Maanden	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48
Beklimt trap met na-stap												
Gaat hellingen op en af												
Beklimt trap stapsgewijs												
Klimt in een eenvoudig klimrek												
Loopt de trap af met bijzetten been en steun van de leuning												
Kan stabiel rennen												
Kan rennen, vaart verminderen en versnellen												
Kan asymetrisch huppelen												
Loopt de trap af met afwisselend neerzetten benen en steun van de leuning												

Springen												
Maanden	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48
Springt symetrisch in de lucht												
Springt 3 a 4 keer achter elkaar												

Balans												
Maanden	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48
Kan op de tenen lopen												
Kan over een lijn lopen												
Kan heel even op één been staan												
Kan op de hielen lopen												
Kan 5 seconden op één been staan												
Kan een bal gericht schoppen												

Fietsen												
Maanden	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48
Kan rijden op een loopfiets met twee wielen												
Fietsen op een driewieler begint												
Fietsen op een een fiets met zijwielen												

Gooien en vangen												
Maanden	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48
Kan enigszins gericht gooien												
Vangt grote bal door tegen de buik te klemmen												
Kan goed gericht gooien												
Vangt kleine bal door tegen de buik te klemmen												

Fijne motoriek

Zelfstandig eten												
Maanden	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48
Eet zelfstandig en netjes												

Zelfstandig uit/aankleden												
Maanden	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48
Trekt sommige kleding uit												
Wast handen												
Trekt sommige kleding aan												
Knoopt los												
Trekt zelf schoenen aan												
Poetst zelf tanden												

Bouwen												
Maanden	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48
Een toren bouwen van 6 grote blokken												
Een toren bouwen van 3 kleine blokken												
Een toren bouwen van 5 kleine blokken												
Een toren bouwen van 8 kleine blokken												

Tekenen												
Maanden	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48
Krassen												
Imiteren van lijnen												
Gesloten vorm tekenen												
Strepen teken												
Cirkels en kruis tekenen												
Koppoter tekenen												
“oertekens” zoals trappetjes, wegen, zonnetjes etc tekenen.												
Het blad wordt vaak gedraaid.												

Knippen												
Maanden	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48
Oefent met het knippen met een knijpschaar												
Kan in zachte materialen knippen met plastic schaar												
Kan knippen met peuterschaar, rechte, korte lijnen												

Kan knippen met peuterschaar, rechte, langere lijnen												
Kan knippen met peuterschaar, gebogen lijnen												

Plakken												
Maanden	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48
Ontdekt het concept plakken. Veel behoefte aan herhaling.												
Kan grove dingen opplakken met kleefstof												
Kan steeds kleinere dingen opplakken.												
Kan lijm opbrengen met een kwastje												

Timmeren												
Maanden	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48
Kind kan grof gericht met hamer slaan op klopbank												
Gebruik van grove hamer wordt steeds gerichter oefent met schroeven met grote schroef en moer												
schroeftechniek wordt steeds verfijnder en kind kan steeds meer gereedschappen hanteren.												

Ontwikkeling zindelijkheid

Zindelijkheid												
Maanden	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48
Probeert af en toe kindertoilet												
Is overdag zindelijk												

Cognitieve ontwikkeling

Van manipuleren materialen tot Interactie met anderen												
Maanden	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48
Speelt rollenspel alleen												
Speelt rollenspel met andere kinderen												
Begint rollenspel met andere kinderen												

Puzzelen												
Maanden	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48

Kan puzzels maken met 5 stukjes												
Kan puzzels met 6 -12 stukjes maken												
Kan puzzels met meer dan 12 stukjes maken												

Ontluikende gecijferdheid												
Maanden	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48
Ontwikkelt een besef van getalsnamen door rijmpjes en versjes. (bijvoorbeeld: een-twee..klaar												
Ontwikkelt gevoel voor ritmisch aanwijzen als onderdeel van een rijmpje of versje.												
Doet graag benoemingspselletjes waarbij geluid en gebaar synchroon lopen. (bijvoorbeeld: dit is mijn neus, en dit is mijn mond)												
Noemt in willekeurige volgorde enkele telwoorden.												
Maakt grof onderscheid tussen hoeveelheden, een groep voorwerpen is meer dan één voorwerp.												
Heeft enig begrip van hoeveelheden 1 en 2 wanneer het aantal belangrijk voor hem is.												
Gebruikt hoeveelheidsaanduidingen als: meer, veel. Begrijpt uitdrukkingen als: genoeg, meer.												
Zegt spontaan enkele getallen op in het spel.												
Groepeert voorwerpen met uitdagende overeenkomst (bijvoorbeeld glas en rietje).												

Weet dat een verzameling uit één, twee, drie of meer kan bestaan.												
Oriënteert zich op eenvoudige groottebegrippen (groot-klein, warm-koud).												
Maakt kennis met situaties waarin aspecten van lengte, gewicht, inhoud, geld en tijd aan de orde zijn.												
Maakt kennis met situaties waarin sprake is van kopen en betalen.												
Doet vormen in een vormenstoof en maakt (eenvoudige) legpuzzels.												
kan de telrij opzeggen vanaf 1 als liedje of versje												
Telt spontaan (tot 10) allerlei dingen op asynchrone wijze.												
Kan drie voorwerpen goed tellen												

Kent een aantal cijfers en weet dat de woorden één, twee, drie in een vaste volgorde staan													
Kan aantallen tot 3 of 4 in één keer overzien.													
Kan in speelse betekenisvolle situaties de functie begrijpen van tellen en de betekenis van telwoorden.													
Oriënteert zich op de telrij tot ten minste 10.													
Begrijpt wat (heel) veel en (heel) weinig is.													
Praat over getallen en hoeveelheden in betekenisvolle situaties.													
Herkent enkele getalsymbolen(cijfers/getallen, weet hoe de 1 en de 2 heten)													
Kan over getallen en tellen in betekenisvolle situaties praten													
Ontdekt dat hoeveelheden verschoven of bedekt kunnen worden zonder dat het totaal verandert													
Kan kleine hoeveelheden op het oog vergelijken: op 'meer', 'minder', 'meeste', 'evenveel' en vergelijkt grotere hoeveelheden met groot verschil in aantal op het oog op 'meer', 'minder', 'meeste', 'minste													
Kan omgaan methoeveelheidsbegrippen meer, minder, meeste, veel, weinig inverschillende betekenisvolle situaties													
Kan voorwerpen aan elkaar koppelen of bij elkaar leggen en zo één-één relatie ontdekken													
Experimenteert met getal symbolen, tellen en telwoorden en begrijpt dat ze iets met elkaar te maken hebben													
Kan voorwerpen eerlijk verdelen over verschillende kinderen of bakjes													
Kan erbij of eraf halen van steeds één voorwerp (bijvoorbeeld in versjes) en begrijpen dat het er eentje meer of minder wordt													

Herkent begrippen als lang-kort-hoog-laagklein-groot													
Ontdekt en vergelijkt met behulp van materiaal tegenstellingen als grootste-kleinste, meesteminste, veel -weinig													
(Her)kennen van aspecten als lengte, gewicht, inhoud, geld en tijd die aan de orde komen in betekenisvolle situaties													

Kan de eigen lengte meten, bijvoorbeeld met behulp van een ander en met streepjes op de muur of een strook													
Kan eenvoudige meetproblemen oplossen; vergelijken op lengte en oppervlakte: wie wat is groter/langer, welke toren is hoger?													
Kan rijtjes leggen of stapels maken met blokken: hoger en lager maken, langer en korter maken													
Experimenteert met situaties waarin vergelijken op inhoud voorkomt: wie heeft meer limonade?													
Experimenteert met vormen water/zand: overgieten, vullen, leeg gooien.													
Experimenteert met tillen en wegen van verschillende voorwerpen													
(Her)kent experimenterend wat is zwaar, heel licht													
Speelt situaties na waarin sprake is van kopen en betalen (muntjes geven en spullen daarvoor krijgen), zoalsin de winkelhoek.													
Gebruikt begrippen als kopen, betalen, geld													
Ontdekt en herkent de indeling en het verloop van de dag													
(Her)kent de namen die we gebruiken voor de delen van de dag: ochtend, middag, avond, nacht													
Kan tijdsaanduidingen gebruiken zoals “als het zomer is’													
Maakt in betekenisvolle situaties kennis met de klok zoals aan de wijzers kunnen zien dat het later wordt of tijd is voor....													
Kan gebeurtennissen in de juiste volgorde navertellen													
(Her)kent taal en begrippen die te maken hebbenmet tijdsbeleving en tijdsbesef: lang, kort, even, snel, nu, toen straks, vroeg, laat													
(Her)kent verschillende weerselementen in de seizoenen													
Kan meetkundige begrippen als voor, achter, naast, in, op, boven, onder, dichtbij en ver herkennen en toepassen in relatie tot zichzelf en ten opzichte van het eigen lichaam													
Kan meetkundige begrippen als voor, achter, naast, in, op, boven, onder, dichtbij en ver herkennen en kan aanwijzen waar wat te zien is bijvoorbeeld op een plaat, (waar zie je de hond?)													

Kan over concrete voorwerpen en situaties praten, die niet meteen zichtbaar zijn (de beer achter de kast)													
Kan voorwerpen in de ruimte aanwijzen en ook met de ogen dicht aanwijzen waar deze voorwerpen zijn													
Bouwt en construeert met materiaal (duplo, blokken en ander bouw-en constructiemateriaal).													
Kent namen van basisvormen (driehoeken, cirkels/rondje, vierkant)													
Vouwt met vouwblaadjes/papier													
Maakt constructies met klei/plasticine/brooddeeg.													
Maakt vormen en patronen of maakt deze na (rijgen, stempelen, kleuren, mozaïek-en karelenplankfiguren (na)(leggen).													
Ontdekt mogelijkheden met spiegelen (eigen lichaam, voorwerpen).													
Ontdekt en herkent de (eigen)schaduw													
Experimenteert met schaduwen.													

Taalontwikkeling

Taalproductie												
Maanden	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48
Gebruikt twee-woord zinnen												
Gebruikt meer-woord zinnen												
Maakt met intonatie een vragende zin												
Zegt gemiddeld 550 woorden												
Beantwoordt eenvoudige vragen												
Kan enkele lichaamsdelen benoemen												
Gebruikt samengestelde zinnen												
Spreekt 50% begrijpelijk verstaanbaar voor bekenden												
Kan de /s/, /g/ en /h/ uitspreken (bv. soep, geel)												
Kan de/b/, /f/, /w/ uitspreken (bv. bot, fiets)												
Kan de /m/, /n/, /t, /s/ en /g/ aan het eind van woorden uitspreken												
Zegt ongeveer 1000 woorden												
Heeft woorden voor bekende mensen plaatsen, voorwerpen en acties,												

Benoemt vier kleuren												
Gebruikt voorzetsels (bv. op, in, onder)												
Spreekt 75% verstaanbaar voor bekenden												
Kan de /l/, /r/ en /d/ uitspreken (bv. la, rij)												
75% verstaanbaar voor onbekenden												
Kan eenvoudige tegenstellingen aanduiden (bv. groot- klein)												
Duidt aan wat iets niet is (bv. géén hond, maar poes)												
90% verstaanbaar voor onbekenden												
Kan de /l/, /r/,/f/ en /ng/ aan het eind van woorden uitspreken												
Zegt ongeveer 1500 woorden												
Benoemt gevoelens												
Kent eigen naam, achternaam, leeftijd												

Communicatieve vaardigheden												
Maanden	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48
Snapt en gebruikt beurtwissels												
Geeft een instemmende reactie op een vraag naar een fysiek gevoel,												
reageert op "wie, wat, waar" vragen in het hier-en- nu												
Herhaalt iets als de ander dat vraagt												
Verbiedt iemand iets (verbaal												
Vraagt om toestemming												
Begeleidt een handeling met woorden												
Drukt een fysieke toestand of gevoel uit												
Vraagt naar de naam van iets												
Neemt initiatief tot interactie												
Stelt voor om iets te gaan doen												
Vertelt uit zichzelf iets												
Vraagt om hulp												
Vraagt naar het gevoel van de ander												
Begint te vertellen over onderwerpen buiten het hier-en-nu												
Gebruikt taal in symbolisch spel of fantasiespel												

Taalbegrip												
Maanden	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48

Begrijpt ruim 400 woorden												
Begrijpt de relatie tussen twee woorden												
Wijst enkele lichaamsdelen aan als ernaar wordt gevraagd												
Voert enkelvoudige opdrachten uit												
Wijst plaatjes aan in een boek												
Begrijpt ruim 600 woorden												
Gebruikt 'en' om zin/zinsdeel te introduceren												
Gebruikt drie woorduitingen												
Maakt vraagzin door gebruik van 'hè'. (bv. "honden eten he?")												
Begrijpt tegenstellingen												
Voert tweevoudige opdrachten uit												
Begrijpt "wie, wat, waar"-vragen binnen het hier- en-nu												
Maakt vraagzinnen met werkwoord + onderwerp (bv. "wil jij toren maken?")												
Maakt vraagwoordzinnen met 'wat' en 'waar'												
Begrijpt zinnen met "eerst...en dan"												
Begrijpt een eenvoudige verhaallijn en inhoud van prentenboeken die aansluiten bij het dagelijks leven.												
Maakt vraagwoordzinnen met 'wat', 'waar' en 'wie' + drie zinsdelen (bv. "wat zeg je nou?/ waar is die dan?")												
Begrijpt minimaal 1600 woorden												
Begrijpt woorden voor familieleden												
Begrijpt 'wanneer-' en 'hoe- vragen'												
Gebruikt zes of meer zinsdelen (bv. "ik wil die ook nog erbij") en nevenschikking (met: 'en', 'maar', 'want', 'of''dus' bv. "de jas hoort daar en de tas hoort daar")												
Maakt vraagzinnen of gebruikt gebiedende wijs met vier of meer zinsdelen.												

Sociale ontwikkeling

Van onbewuste naar bewuste interactie												
Maanden	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48

Het contact met andere kinderen neemt toe. Het kind speelt nog niet echt samen, maar doet zijn activiteit 'naast' anderen. Hij ervaart dat andere kinderen 'lastig' kunnen zijn en hem hinderen bij het spelen van zijn spel.												
Speelt voor het eerst met poppen.												
De lach is weloverwogen of een doordachte sociale uiting om effectief met de omgeving te communiceren												